

Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні

Постанова Правління Національного банку України
від 28 серпня 2001 року N 368

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
26 вересня 2001 р. за N 841/6032

Із змінами і доповненнями, внесеними
постановами Правління Національного банку України

від 28 січня 2002 року N 39,
від 28 лютого 2002 року N 81,
від 20 травня 2002 року N 186,
від 13 січня 2003 року N 7,
від 12 лютого 2003 року N 55,
від 13 березня 2003 року N 107,
від 19 березня 2003 року N 118,
від 16 квітня 2003 року N 151,
від 4 червня 2003 року N 240,
від 1 липня 2003 року N 279,
від 8 вересня 2003 року N 386,
від 12 листопада 2003 року N 489,
від 17 березня 2004 року N 112,
від 29 квітня 2004 року N 192,
від 17 червня 2004 року N 267,
від 10 серпня 2004 року N 377,
від 15 вересня 2004 року N 443,
від 20 жовтня 2004 року N 494,
від 17 листопада 2004 року N 552,
від 12 серпня 2005 року N 290,
від 28 вересня 2005 року N 346,
від 1 листопада 2005 року N 407

(зміни, передбачені постановою Правління Національного банку України
від 1 листопада 2005 року N 407, набрали чинності з 22 грудня 2005 року),

від 16 листопада 2005 року N 430,
від 2 лютого 2007 року N 31

(зміни, передбачені підпунктом 3.1 пункту 3 постанови Правління Національного банку
України

від 2 лютого 2007 року N 31, набрали чинності з 5 травня 2007 року),

від 19 лютого 2007 року N 52,
від 17 грудня 2007 року N 458,
від 15 лютого 2008 року N 30,
від 23 липня 2008 року N 211,
від 6 серпня 2008 року N 228

(зміни до пункту 2.5 глави 2 розділу IV Інструкції, затвердженої
цією постановою, внесені постановою Правління Національного банку України
від 6 серпня 2008 року N 228, набрали чинності з 1 березня 2009 року),

від 30 грудня 2008 року N 476,
від 6 лютого 2009 року N 51,
від 28 лютого 2009 року N 107,
від 6 травня 2009 року N 270,
від 10 вересня 2009 року N 541

(зміни, передбачені пунктами 2 та 4 Змін, затверджених постановою Правління Національного банку України від 10 вересня 2009 року N 541, набрали чинності з 4 січня 2010 року),
від 9 червня 2010 року N 273,
від 20 грудня 2010 року N 564,
від 28 грудня 2011 року N 479

(зміни, передбачені абзацами десятим та одинадцятим пункту 1, абзацом тринадцятим підпункту 2.1 пункту 2, підпунктами 7.2, 7.3 пункту 7 Змін, затверджених постановою Правління Національного банку України від 28 грудня 2011 року N 479,

та зміни, внесені до пункту 1.4 глави 1 та глави 3 розділу VIII Інструкції, затвердженої цією постановою, набрали чинності з 1 квітня 2012 року,

зміни, передбачені підпунктами 5.2 - 5.4 пункту 5 Змін, затверджених постановою Правління Національного банку України від 28 грудня 2011 року N 479, набрали чинності з 1 липня 2012 року, зміни, передбачені підпунктом 4.2 пункту 4 Змін, затверджених постановою Правління Національного банку України від 28 грудня 2011 року N 479, набрали чинності з 1 січня 2013 року),
від 20 червня 2012 року N 250

(зміни, передбачені абзацами п'ятим та шостим підпункту 2.1, абзацами дев'ятим та десятим підпункту 2.3 пункту 2 Змін, затверджених постановою Правління Національного банку України від 20 червня 2012 року N 250, набрали чинності з 22 вересня 2012 року),

від 20 червня 2012 року N 254,
від 22 листопада 2012 року N 486,
від 19 червня 2013 року N 237,
від 15 липня 2013 року N 276,
від 14 листопада 2013 року N 454

Постановою Окружного адміністративного суду міста Києва від 12 червня 2014 року у справі

N 826/5617/14 визнано незаконним та нечинним абзац п'ятий пункту 1.14 розділу VI Інструкції

про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженої постановою Правління Національного банку України N 368 від 28 серпня 2001 року, відповідно до якого більш сприятливими умовами визнається продаж інсайдеру активу за вартістю, що є нижчою, ніж та, яку банк отримав би від продажу такого активу неінсайдеру

Резолютивну частину постанови Окружного адміністративного суду міста Києва від 12 червня 2014 року у справі N 826/5617/14 опубліковано в інформаційному бюлетені "Офіційний вісник України" від 06 лютого 2015 року N 8

Із змінами і доповненнями, внесеними
постановами Правління Національного банку України
від 19 серпня 2014 року N 503,
від 17 листопада 2014 року N 723

(зміни внесені абзацами третім, четвертим підпункту 2 пункту 2, абзацами четвертим - шостим, десятим підпункту 1 та абзацом четвертим підпунктів 2, 3, 4 пункту 3 Змін, затверджених постановою Правління Національного банку України від 17 листопада 2014 року N 723, набирають чинності з 10 січня 2015 року),
від 27 листопада 2014 року N 746,
від 25 грудня 2014 року N 862,
від 22 січня 2015 року N 37,
від 19 лютого 2015 року N 121,

від 12 травня 2015 року N 312,
від 16 червня 2015 року N 380,
від 19 червня 2015 року N 392,
від 28 липня 2015 року N 492
(зміни, внесені пунктом 2 Змін, затверджених постановою Правління Національного банку України від 28 липня 2015 року N 492, набувають чинності з 30 серпня 2015 року),
від 11 серпня 2015 року N 517,
від 8 жовтня 2015 року N 683,
від 19 листопада 2015 року N 806,
від 29 грудня 2015 року N 986,
від 4 лютого 2016 року N 58,
від 18 лютого 2016 року N 91,
від 7 квітня 2016 року N 242,
від 3 червня 2016 року N 338,
від 13 лютого 2017 року N 9
(зміни, внесені підпунктом 2 пункту 1 та підпунктом 2 пункту 2 Змін, затверджених постановою Правління Національного банку України від 13 лютого 2017 року N 9, набувають чинності з 19 березня 2017 року)

(З 1 січня 2019 року, з 1 січня 2020 року до цієї постанови будуть внесені зміни, передбачені підпунктами 2, 3 пункту 4 Змін, затверджених постановою Правління Національного банку України від 12 травня 2015 року N 312)

Додатково див. оголошення
("Офіційний вісник України", N 76, 15 жовтня 2010 р.),
постанову Київського апеляційного адміністративного суду
від 22 лютого 2011 року,
ухвалу Київського апеляційного адміністративного суду
від 22 лютого 2011 року,
оголошення
("Офіційний вісник України", N 40, 27 травня 2014 р.),
ухвалу Київського апеляційного адміністративного суду
від 6 листопада 2014 року,
ухвалу Вищого адміністративного суду України
від 19 лютого 2015 року,
ухвалу Окружного адміністративного суду міста Києва
від 31 липня 2015 року

(Норми Змін щодо залучення коштів на умовах субординованого боргу шляхом випуску боргових цінних паперів, затверджених постановою Правління Національного банку України від 19 березня 2003 року N 118, вводяться в дію з 1 вересня 2003 року)

Відповідно до вимог Законів України "Про Національний банк України" та "Про банки і банківську діяльність" та з метою забезпечення стабільної діяльності банків і своєчасного виконання ними зобов'язань перед їх вкладниками Правління Національного банку України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

1. Затвердити Інструкцію про порядок регулювання діяльності банків в Україні (додається).
2. Генеральному департаменту банківського нагляду (П. В. Андрущенко) та Департаменту інформатизації (А. С. Савченко) до 01.10.2001 внести відповідні зміни до програмного комплексу автоматизованого розрахунку економічних нормативів і своєчасно довести його до відома територіальних управлінь Національного банку України та банків.
3. Банкам прийняти до виконання доведений програмний комплекс автоматизованого розрахунку економічних нормативів і з 01.11.2001 провести його досліду експлуатацію.
4. Починаючи з 01.01.2002 банки здійснюють розрахунок економічних нормативів відповідно до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженої цією постановою.
5. Генеральному департаменту банківського нагляду (П. В. Андрущенко) та територіальним управлінням Національного банку України з 01.01.2002 здійснювати контроль за дотриманням банками обов'язкових економічних нормативів за новим програмним комплексом згідно з Інструкцією про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженою цією постановою.

До 01.01.2002 банки зобов'язані дотримуватись економічних нормативів згідно з Інструкцією про порядок регулювання та аналіз діяльності комерційних банків, затвердженою постановою Правління Національного банку України від 14.04.98 N 141 та зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 15.05.98 за N 323/2763, за порушення яких заходи впливу мають застосовуватися відповідно до глави 7 Положення про застосування Національним банком України до банків та інших фінансово-кредитних установ заходів впливу за порушення банківського законодавства, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 26.05.2000 N 215 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.07.2000 за N 382/4603 (зі змінами).

6. Визнати такими, що втратили чинність:

Порядок надання дозволу на врахування залучених коштів на умовах субординованого боргу до капіталу банку, затверджений постановою Правління Національного банку України від 25.10.99 N 518 та зареєстрований у Міністерстві юстиції України 15.11.99 за N 786/4079 (зі змінами);

Інструкцію про порядок регулювання та аналіз діяльності комерційних банків, затверджену постановою Правління Національного банку України від 14.04.98 N 141 та зареєстровану в Міністерстві юстиції України 15.05.98 за N 323/2763 (зі змінами).

7. Постанова набирає чинності через 10 днів після її державної реєстрації в Міністерстві юстиції України, крім пункту 6, який набирає чинності з 01.01.2002.

Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затверджена цією постановою, уводиться в дію з 01.01.2002.

8. Генеральному департаменту банківського нагляду (П. В. Андрущенко) довести цю постанову після її державної реєстрації до відома самотійних структурних підрозділів

Національного банку України, територіальних управлінь Національного банку України, а також банків для керівництва та використання в роботі.

9. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови В. Л. Кротюка, Генеральний департамент банківського нагляду (П. В. Андрущенко), Операційне управління (В. Д. Щуцький) та начальників територіальних управлінь Національного банку України.

Голова

В. С. Стельмах

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Правління Національного
банку України
від 28 серпня 2001 р. N 368

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
26 вересня 2001 р. за N 841/6032

ІНСТРУКЦІЯ про порядок регулювання діяльності банків в Україні

(У тексті Інструкції слова "Генеральний департамент банківського нагляду Національного банку" у всіх відмінках замінено словами "Департамент банківського регулювання і нагляду" у відповідних відмінках згідно з постановою Правління Національного банку України від 1 листопада 2005 року N 407)

(У тексті Інструкції слова "Департамент банківського регулювання і нагляду" у всіх відмінках замінено словами "Департамент безвиїзного банківського нагляду" у відповідних відмінках згідно з постановою Правління Національного банку України від 30 грудня 2008 року N 476)

(У тексті Інструкції слова "Департамент безвиїзного банківського нагляду" у всіх відмінках замінено словами "відповідний структурний підрозділ центрального апарату, що безпосередньо здійснює нагляд за діяльністю банку" у відповідних відмінках; слова "адекватність регулятивного капіталу/платоспроможність" у всіх відмінках замінено словами "достатність (адекватність) регулятивного капіталу" у відповідних відмінках згідно з постановою Правління Національного банку України від 28 грудня 2011 року N 479)

(У тексті Інструкції слова "територіальне управління Національного банку (структурний підрозділ центрального апарату Національного банку, що безпосередньо здійснює нагляд за діяльністю банку-боржника)" та "територіальне управління Національного банку (структурний підрозділ центрального апарату Національного банку, що безпосередньо здійснює нагляд за діяльністю банку)" у всіх відмінках та числах замінено відповідно словами "структурний підрозділ Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку-боржника", "структурний підрозділ Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку" у відповідних відмінках та числах згідно з постановою Правління Національного банку України від 19 червня 2015 року N 392)

(У тексті Інструкції слова "Комісія Національного банку" у всіх відмінках замінено відповідно словами "Комітет з питань нагляду" у відповідних відмінках згідно з постановою Правління Національного банку України від 11 серпня 2015 року N 517)

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Ця Інструкція вводить з метою забезпечення стабільної діяльності банків та своєчасного виконання ними зобов'язань перед вкладниками, а також запобігання неправильному розподілу ресурсів і втраті капіталу через ризики, що притаманні банківській діяльності.

Інструкція розроблена відповідно до загальноприйнятих у міжнародній практиці принципів і стандартів.

Відповідно до Закону України "Про Національний банк України" та Закону України "Про банки і банківську діяльність" Національний банк України (далі - Національний банк) установлює порядок визначення регулятивного капіталу банку та такі економічні нормативи, що є обов'язковими до виконання всіма банками:

(абзац третій розділу I із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

нормативи капіталу:

(абзац четвертий розділу I в редакції постанови Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

мінімального розміру регулятивного капіталу (H1),

(абзац п'ятий розділу I в редакції постанови Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

достатності (адекватності) регулятивного капіталу (H2),

(абзац шостий розділу I в редакції постанови
Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

достатності основного капіталу (Н3);

(розділ I доповнено новим абзацом сьомим згідно з постановою
Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312,
у зв'язку з цим абзаци сьомий - двадцять четвертий
уважати відповідно абзацами восьмим - двадцять п'ятим)

абзац сьомий розділу I виключено

(абзац сьомий розділу I в редакції постанов
Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407,
від 06.08.2008 р. N 228,
виключено згідно з постановою Правління
Національного банку України від 25.12.2014 р. N 862)

абзац восьмий розділу I виключено

(розділ I доповнено новим абзацом восьмим згідно з постановою
Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479,
у зв'язку з цим абзаци восьмий - двадцять четвертий
уважати відповідно абзацами дев'ятим - двадцять п'ятим,
абзац восьмий розділу I виключено згідно з постановою
Правління Національного банку України від 25.12.2014 р. N 862,
у зв'язку з цим абзаци десятий - двадцять сьомий
уважати відповідно абзацами восьмим - двадцять п'ятим)

нормативи ліквідності:

(абзац восьмий розділу I в редакції постанови
Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

миттєва ліквідність (Н4),

(абзац дев'ятий розділу I в редакції постанови
Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

поточна ліквідність (Н5),

(абзац десятий розділу I в редакції постанови
Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

короткострокова ліквідність (Н6);

(абзац одинадцятий розділу I в редакції постанови
Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

нормативи кредитного ризику:

(абзац дванадцятий розділу I в редакції постанови
Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7),

(абзац тринадцятий розділу I в редакції постанови Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

великих кредитних ризиків (Н8),

(абзац чотирнадцятий розділу I в редакції постанови Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9);

(абзац п'ятнадцятий розділу I в редакції постанов Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, від 12.05.2015 р. N 312)

абзац шістнадцятий розділу I виключено

(абзац шістнадцятий розділу I в редакції постанови Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312, у зв'язку з цим абзаци сімнадцятий - двадцять п'ятий уважати відповідно абзацами шістнадцятим - двадцять четвертим)

нормативи інвестування:

(абзац шістнадцятий розділу I в редакції постанови Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

інвестування в цінні папери окремо за кожною установою¹ (Н11),

(абзац сімнадцятий розділу I в редакції постанови Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

загальної суми інвестування (Н12).

(абзац вісімнадцятий розділу I в редакції постанови Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

З метою підвищення стійкості банків у період фінансової та економічної нестабільності, створення ними запасу капіталу для підвищення спроможності протистояти ризикам Національний банк встановлює вимоги щодо формування банками буферів капіталу, а саме: буфера запасу (консервації) капіталу та контрциклічного буфера.

(розділ I доповнено новим абзацом дев'ятнадцятим згідно з постановою Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

Для системно важливих банків Національний банк також встановлює вимоги щодо формування буфера системної важливості.

(розділ I доповнено новим абзацом двадцятим згідно з постановою Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312, у зв'язку з цим абзаци дев'ятнадцятий - двадцять четвертий уважати відповідно абзацами двадцять першим - двадцять шостим)

абзац двадцятий розділу I виключено

(абзац двадцятий розділу I в редакції постанови Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.02.2009 р. N 107, у зв'язку з цим абзаци двадцять другий - двадцять шостий уважати відповідно абзацами двадцять першим - двадцять п'ятим)

Базою для розрахунку економічних нормативів Н2, Н7, Н8, Н9 є регулятивний капітал банку.

(абзац двадцять перший розділу I в редакції постанов Правління Національного банку України від 17.06.2004 р. N 267, від 01.11.2005 р. N 407, із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 06.08.2008 р. N 228, від 28.02.2009 р. N 107, від 28.12.2011 р. N 479, від 25.12.2014 р. N 862, від 12.05.2015 р. N 312)

Абзац двадцять другий розділу I виключено

(розділ I доповнено новим абзацом двадцять другим згідно з постановою Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, абзац двадцять другий розділу I виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 06.08.2008 р. N 228, у зв'язку з цим абзаци двадцять третій - двадцять шостий уважати відповідно абзацами двадцять другим - двадцять п'ятим)

Базою для розрахунку економічних нормативів Н11, Н12 є статутний капітал банку.

(розділ I доповнено новим абзацом двадцять другим згідно з постановою Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, абзац двадцять другий розділу I із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, від 12.05.2015 р. N 312)

До основного капіталу банку- правонаступника враховується зареєстрований статутний капітал банку, що реорганізовується, з дати підписання передавального акта / розподільчого балансу банками - учасниками реорганізації. Під час розрахунку нормативів Н11, Н12 статутний капітал банку- правонаступника збільшується на суму таких коштів з дати підписання передавального акта/розподільчого балансу банками - учасниками реорганізації.

(розділ I доповнено новим абзацом двадцять третім згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, у зв'язку з цим абзаци двадцять третій - двадцять п'ятий уважати відповідно абзацами двадцять четвертим - двадцять шостим,

абзац двадцять третій розділу I із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454, від 12.05.2015 р. N 312)

Якщо операції здійснюються банком за рахунок капіталу згідно з вимогами цієї Інструкції, то такі операції не включаються до розрахунку економічних нормативів, базою для розрахунку яких є регулятивний капітал.

(розділ I доповнено новим абзацом двадцять четвертим згідно з постановою Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, у зв'язку з цим абзаци двадцять четвертий - двадцять п'ятий уважати відповідно абзацами двадцять п'ятим - двадцять шостим, абзац двадцять четвертий розділу I із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

Дія цієї Інструкції поширюється на всі банки України незалежно від форм власності.

За надання Національному банку недостовірної інформації щодо економічних нормативів банки несуть відповідальність згідно з вимогами чинного законодавства України.

¹ Установи - будь-які суб'єкти підприємницької діяльності, що є юридичними особами (підприємства, організації, компанії, фірми, установи тощо).

Розділ II. РЕГУЛЯТИВНИЙ КАПІТАЛ БАНКУ

Глава 1. Порядок розрахунку регулятивного капіталу банку

1.1. Регулятивний капітал є одним з найважливіших показників діяльності банків, основним призначенням якого є покриття негативних наслідків різноманітних ризиків², які банки беруть на себе в процесі своєї діяльності, та забезпечення захисту вкладів, фінансової стійкості й стабільної діяльності банків.

Банки з метою визначення реального розміру регулятивного капіталу з урахуванням ризиків у своїй діяльності зобов'язані постійно оцінювати якість активних банківських операцій (здійснювати їх класифікацію), а також визначати розмір кредитного ризику відповідно до Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 30 червня 2016 року N 351 (зі змінами).

(абзац другий пункту 1.1 глави 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39, у редакції постанови Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.11.2015 р. N 806, у редакції постанови Правління Національного банку України від 13.02.2017 р. N 9)

² Ризики в банківській діяльності випливають із специфіки банківських операцій, що здійснюються в умовах ринкових відносин, та означають імовірність одержання доходів, менших від очікуваних, зниження вартості активів. Підвищені банківські ризики призводять до значних фінансових утрат і, як наслідок, до банкрутства банків.

³ Виноску 3 виключено

(згідно з постановою Правління
Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486,
у зв'язку з цим виноски 7 - 12
уважати відповідно виносками 3 - 8)

Абзац третій пункту 1.1 глави 1 розділу II виключено

(згідно з постановою Правління
Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

Банки визначають кредитний ризик у валюті, що відповідає валюті активних банківських операцій.

(пункт 1.1 глави 1 розділу II доповнено абзацом згідно з постановою
Правління Національного банку України від 19.11.2015 р. N 806,
абзац третій пункту 1.1 глави 1 розділу II у редакції постанови
Правління Національного банку України від 13.02.2017 р. N 9)

Банки визначають величину кредитного ризику за всіма активними банківськими операціями як сукупний розмір кредитного ризику за цими операціями станом на перше число кожного місяця, наступного за звітним, у гривні (з урахуванням кредитного ризику за активними банківськими операціями в іноземній валюті в гривневому еквіваленті за офіційним курсом гривні до іноземних валют, установленим Національним банком).

(пункт 1.1 глави 1 розділу II доповнено абзацом згідно з постановою
Правління Національного банку України від 19.11.2015 р. N 806,
абзац четвертий пункту 1.1 глави 1 розділу II у редакції постанови
Правління Національного банку України від 13.02.2017 р. N 9)

Банки визначають величину непокритого кредитного ризику таким чином:

(пункт 1.1 глави 1 розділу II доповнено абзацом згідно з постановою
Правління Національного банку України від 19.11.2015 р. N 806,
абзац п'ятий пункту 1.1 глави 1 розділу II у редакції постанови
Правління Національного банку України від 13.02.2017 р. N 9)

якщо величина кредитного ризику є меншою або дорівнює сумі сукупного розміру резервів за активними банківськими операціями, сформованих відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності (далі - розмір резервів за МСФЗ), та розміру уцінки фінансових інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки, то величина непокритого кредитного ризику дорівнює нулю;

(пункт 1.1 глави 1 розділу II доповнено абзацом згідно з постановою
Правління Національного банку України від 19.11.2015 р. N 806,
абзац шостий пункту 1.1 глави 1 розділу II у редакції постанови
Правління Національного банку України від 13.02.2017 р. N 9)

якщо величина кредитного ризику перевищує суму розміру резервів за МСФЗ та розміру уцінки фінансових інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки, то величина непокритого кредитного ризику дорівнює сумі такого перевищення.

(пункт 1.1 глави 1 розділу II доповнено абзацом згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.11.2015 р. N 806, абзац сьомий пункту 1.1 глави 1 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 13.02.2017 р. N 9)

Величина непокритого кредитного ризику розраховується станом на перше число кожного місяця, наступного за звітним, та включається до розрахунку нормативів капіталу протягом наступного місяця в установленому Національним банком порядку.

(пункт 1.1 глави 1 розділу II доповнено абзацом згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.11.2015 р. N 806)

Банк під час розрахунку регулятивного капіталу зменшує на величину непокритого кредитного ризику прибуток банку, а саме:

(пункт 1.1 глави 1 розділу II доповнено абзацом згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.11.2015 р. N 806)

нерозподілений прибуток минулих років;

(пункт 1.1 глави 1 розділу II доповнено абзацом згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.11.2015 р. N 806)

результат поточного та звітного року (прибуток).

(пункт 1.1 глави 1 розділу II доповнено абзацом згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.11.2015 р. N 806)

Якщо величина непокритого кредитного ризику перевищує розмір прибутку банку, то на суму такого перевищення зменшується розмір основного капіталу банку.

(пункт 1.1 глави 1 розділу II доповнено абзацом згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.11.2015 р. N 806)

1.2. Регулятивний капітал банку - сукупність основного (1-го рівня) капіталу та додаткового (2-го рівня) капіталу.

(абзац перший пункту 1.2 глави 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

Основний капітал вважається більш незмінним, то і таким, що не підлягає передаванню, перерозподілу та повинен повністю покривати поточні збитки.

Додатковий капітал має менш постійний характер та його розмір піддається змінам.

1.3. Основний капітал (капітал 1-го рівня) складається з таких елементів:

а) фактично сплачений зареєстрований статутний капітал;

Абзац другий підпункту "а" пункту 1.3 глави 1 розділу II виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 20.12.2010 р. N 564)

абзац другий підпункту "а" пункту 1.3 глави 1 розділу II виключено

(підпункт "а" пункту 1.3 глави 1 розділу II доповнено абзацом другим згідно з постановою Правління Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250, абзац другий підпункту "а" пункту 1.3 глави 1 розділу II виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454)

б) додаткові внески акціонерів у статутний капітал;

(пункт 1.3 глави 1 розділу II доповнено новим підпунктом "б" згідно з постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454)

в) фінансова допомога акціонерів банку;

(пункт 1.3 глави 1 розділу II доповнено новим підпунктом "в" згідно з постановою Правління Національного банку України від 03.06.2016 р. N 338, у зв'язку з цим підпункти "в" - "г" уважати відповідно підпунктами "г" - "д")

г) прибуток, спрямований на збільшення статутного капіталу;

(пункт 1.3 глави 1 розділу II доповнено новим підпунктом "г" згідно з постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454, у зв'язку з цим підпункти "в", "г" вважати відповідно підпунктами "г", "д")

г) розкриті резерви - резерви і фонди, створені або збільшені за рахунок нерозподіленого прибутку та оприлюднені у фінансовій звітності банку:

(абзац перший підпункту "г" пункту 1.3 глави 1 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

абзац другий підпункту "г" пункту 1.3 глави 1 розділу II виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454, у зв'язку з цим абзаци третій - одинадцятий вважати відповідно абзацами другим - десятим)

емісійні різниці. Емісійні різниці (емісійний дохід) - сума перевищення надходжень, отриманих емітентом від емісії (випуску) власних акцій (інших корпоративних прав), над номінальною вартістю таких акцій (інших корпоративних прав) (під час їх первинного розміщення);

(абзац другий підпункту "г" пункту 1.3 глави 1 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

резервні фонди, що створюються згідно із законами України;

загальні резерви, що створюються під невизначений ризик під час проведення банківської діяльності;

(абзац четвертий підпункту "г" пункту 1.3 глави 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

абзац шостий підпункту "г" пункту 1.3 глави 1 розділу II виключено

(згідно з постановою Правління
Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

абзац сьомий підпункту "г" пункту 1.3 глави 1 розділу II виключено

(згідно з постановою Правління
Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407,
у зв'язку з цим абзаци восьмий - дванадцятий
уважати відповідно абзацами шостим - дес'ятим)

інші фонди банку.

(підпункт "г" пункту 1.3 глави 1 розділу II доповнено новим абзацом п'ятим
згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479,
у зв'язку з цим абзаци п'ятий - дев'ятий
уважати відповідно абзацами шостим - дес'ятим)

Ці складові частини включаються до капіталу 1-го рівня лише за умови, що вони відповідають таким критеріям:

відрахування до резервів і фондів здійснено з прибутку після оподаткування або з прибутку до оподаткування, скоригованого на всі потенційні податкові зобов'язання;

призначення резервів та фондів і рух коштів по цих резервах і фондах окремо розкрито в оприлюднених звітах банку;

фонди мають бути в розпорядженні банку з метою необмеженого і негайного їх використання для покриття збитків;

будь-яке покриття збитків за рахунок резервів та фондів проводиться лише через рахунок прибутків та збитків.

д) загальний розмір основного капіталу визначається з урахуванням розміру очікуваних (можливих) збитків за невиконаними зобов'язаннями будь-якої фізичної чи юридичної особи як резидента, так і нерезидента, яка має з банком відносини фінансового характеру (далі - контрагент), та зменшується на суму:

(абзац перший підпункту "д" пункту 1.3 глави 1 розділу II із змінами,
внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України
від 22.11.2012 р. N 486)

абзац другий підпункту "д" пункту 1.3 глави 1 розділу II виключено

(абзац другий підпункту "д" пункту 1.3 глави 1 розділу II із змінами,
внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України
від 06.02.2009 р. N 51,
у редакції постанови Правління
Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486,
виключено згідно з постановою Правління
Національного банку України від 19.11.2015 р. N 806,
у зв'язку з цим абзаци третій - шостий
уважати відповідно абзацами другим - п'ятим)

нематеріальних активів за мінусом суми зносу;

капітальних вкладень у нематеріальні активи;

збитків минулих років;

(абзац четвертий підпункту "д" пункту 1.3 глави 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

збитків поточного року;

збитків від операцій з акціонерами, що отримані після 04 червня 2016 року.

(підпункт "д" пункту 1.3 глави 1 розділу II доповнено абзацом шостим згідно з постановою Правління Національного банку України від 03.06.2016 р. N 338)

1.4. Додатковий капітал (капітал 2-го рівня) складається з таких елементів:

а) підпункт "а" пункту 1.4 глави 1 розділу II виключено

(підпункт "а" пункту 1.4 глави 1 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 13.02.2017 р. N 9, у зв'язку з цим підпункти "б" - "г" уважати відповідно підпунктами "а" - "г")

б) підпункт "б" пункту 1.4 глави 1 розділу II виключено

(підпункт "б" пункту 1.4 глави 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 10.09.2009 р. N 541, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486, у зв'язку з цим підпункти "в" - "ж" уважати відповідно підпунктами "б" - "д")

а) результат переоцінки основних засобів, що включався до суми регулятивного капіталу банків за станом на 31.12.2010;

(підпункт "а" пункту 1.4 глави 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, у редакції постанов Правління Національного банку України від 19.02.2007 р. N 52, від 20.12.2010 р. N 564)

б) результат поточного та звітного року (прибуток), що зменшений на суму:

(абзац перший підпункту "б" пункту 1.4 глави 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.11.2015 р. N 806)

нарахованих доходів, неотриманих понад 30 днів із дати їх нарахування, строк сплати яких не настав (крім доходів за цінними паперами, які віднесені до I групи активів зі ступенем

ризикі 0 відсотків згідно з вимогами цієї Інструкції), зменшених на суму сформованих резервів за цими доходами;

прострочених нарахованих доходів, зменшених на суму сформованих резервів за цими доходами.

Якщо прибуток поточного та звітного року менше загальної суми коригування, то на суму такої різниці зменшується розмір основного капіталу банку;

(абзац четвертий підпункту "б" пункту 1.4 глави 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.11.2015 р. N 806)

(підпункт "б" пункту 1.4 глави 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, від 19.02.2007 р. N 52, від 28.12.2011 р. N 479, від 22.11.2012 р. N 486, у редакції постанови Правління Національного банку України від 08.10.2015 р. N 683)

Прибутки та збитки від операцій з акціонерами, що отримані до 04 червня 2016 року, включаються до регулятивного капіталу банку в складі результату поточного та звітного років;

(підпункт "б" пункту 1.4 глави 1 розділу II доповнено абзацом п'ятим згідно з постановою Правління Національного банку України від 03.06.2016 р. N 338)

в) субординований борг, що враховується до капіталу (субординований капітал);

(пункт 1.4 розділу II в редакції постанови Правління Національного банку України від 17.06.2004 р. N 267)

г) нерозподілений прибуток минулих років.

(пункт 1.4 глави 1 розділу II доповнено підпунктом "г" згідно з постановою Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

д) підпункт "д" пункту 1.4 глави 1 розділу II виключено

(пункт 1.4 глави 1 розділу II доповнено підпунктом "д" згідно з постановою Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, підпункт "д" пункту 1.4 глави 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.11.2015 р. N 806)

1.5. Субординований борг - це звичайні не забезпечені банком боргові капітальні інструменти (складові елементи капіталу), які відповідно до договору не можуть бути взяті з банку раніше п'яти років, а у випадку банкрутства чи ліквідації повертаються інвестору після погашення претензій усіх інших кредиторів. Сума субординованого боргу, уключеного до капіталу, щорічно зменшується на 20 відсотків її первинного розміру протягом п'яти останніх років дії договору.

Субординований борг може включатися до капіталу банку після отримання дозволу Національного банку.

(пункт 1.5 глави 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 10.09.2009 р. N 541, від 28.12.2011 р. N 479, у редакції постанови Правління Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250)

1.6. Фінансова допомога акціонерів (суми безповоротної фінансової допомоги, прощення кредитів, вкладів (депозитів), субординованого боргу тощо) може включатися до основного капіталу банку після отримання дозволу Національного банку за таких умов:

кошти отримані в грошовій формі та є безповоротними;

кошти не є кредитними, а є власними коштами акціонерів;

структура власності банку відповідає вимогам щодо її прозорості, установленим Національним банком.

Для отримання дозволу банк подає до структурного підрозділу Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку, такі документи:

клопотання про можливість уключення фінансової допомоги акціонерів до основного капіталу банку;

письмове запевнення акціонерів, що джерелом походження фінансової допомоги є власні кошти акціонерів банку.

Національний банк приймає рішення про відмову в наданні банку дозволу на включення фінансової допомоги акціонерів до основного капіталу, якщо:

подані банком документи не відповідають вимогам цього пункту;

структура власності банку визнана непрозорою або щодо структури власності банку здійснюється перевірка документів на відповідність вимогам щодо прозорості згідно з нормативно-правовими актами Національного банку.

Рішення про надання дозволу на включення фінансової допомоги акціонерів до основного капіталу банку/відмову в наданні такого дозволу приймає Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем (далі - Комітет з питань нагляду) протягом місяця із дня отримання документів, передбачених цим пунктом.

(главу 1 розділу II доповнено новим пунктом 1.6 згідно з постановою Правління Національного банку України від 03.06.2016 р. N 338, у зв'язку з цим пункти 1.6, 1.7 уважати відповідно пунктами 1.7, 1.8)

1.7. Під час розрахунку загальної суми регулятивного капіталу загальний розмір додаткового капіталу не може бути більше ніж 100 відсотків основного капіталу.

(пункт 1.7 глави 1 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 10.09.2009 р. N 541)

1.8. Для визначення розміру регулятивного капіталу банку загальний розмір капіталу 1-го і 2-го рівнів додатково зменшується на:

а) балансову вартість акцій та інших цінних паперів з нефіксованим прибутком, що випущені банками, у торговому портфелі банку та у портфелі банку на продаж;

(підпункт "а" пункту 1.8 глави 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 23.07.2008 р. N 211)

б) балансову вартість інвестицій в асоційовані та дочірні компанії, а також балансову вартість вкладень у капітал інших установ у розмірі 10 і більше відсотків їх статутного капіталу;

(підпункт "б" пункту 1.8 глави 1 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 23.07.2008 р. N 211)

в) балансову вартість акцій (паїв) власної емісії, що прийняті в забезпечення наданих банком кредитів (інших вкладень);

г) підпункт "г" пункту 1.8 глави 1 розділу II виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

г) підпункт "г" пункту 1.8 глави 1 розділу II виключено

(підпункт "г" пункту 1.8 глави 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, від 14.11.2013 р. N 454, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

д) підпункт "д" пункту 1.8 глави 1 розділу II виключено

(підпункт "д" пункту 1.8 глави 1 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312, у зв'язку з цим підпункти "е" - "з" уважати відповідно підпунктами "г" - "е")

г) балансову вартість вкладень в інші банки на умовах субординованого боргу;

(пункт 1.8 глави 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39, від 01.07.2003 р. N 279, в редакції постанови Правління Національного банку України від 29.04.2004 р. N 192, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

г) балансову вартість позалистингових цінних паперів у торговому портфелі банку (крім цінних паперів, емітованих центральними органами виконавчої влади, Національним банком та Державною іпотечною установою);

(пункт 1.8 глави 1 розділу II доповнено підпунктом "г" згідно з постановою Правління Національного банку України від 02.02.2007 р. N 31, підпункт "г" пункту 1.8 глави 1 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 23.07.2008 р. N 211)

д) балансову вартість цінних паперів, що не перебувають в обігу на фондових біржах (у тому числі, торгівля яких на фондових біржах заборонена законодавством України), у торговому портфелі банку;

(пункт 1.8 глави 1 розділу II доповнено підпунктом "д" згідно з постановою Правління Національного банку України від 23.07.2008 р. N 211)

е) балансову вартість цінних паперів недиверсифікованих інвестиційних фондів.

(пункт 1.8 глави 1 розділу II доповнено підпунктом "е" згідно з постановою Правління Національного банку України від 23.07.2008 р. N 211)

Банк не включає до балансової вартості цінних паперів, на яку додатково зменшується загальний розмір регулятивного капіталу банку 1-го і 2-го рівнів, суму доходів, неотриманих понад 30 днів з дати їх нарахування.

(пункт 1.8 глави 1 розділу II доповнено абзацом згідно з постановою Правління Національного банку України від 23.07.2008 р. N 211)

1.8. Пункт 1.8 глави 1 розділу II виключено

(главу 1 розділу II доповнено пунктом 1.8 згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.06.2004 р. N 267, пункт 1.8 глави 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 15.09.2004 р. N 443, від 19.02.2007 р. N 52, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250)

Глава 2. Мінімальний розмір регулятивного капіталу банку

2.1. Мінімальний розмір регулятивного капіталу банку (Н1), що отримав банківську ліцензію після 11 липня 2014 року, має становити 500 мільйонів гривень.

(пункт 2.1 глави 2 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 17.11.2014 р. N 723)

2.2. Мінімальний розмір регулятивного капіталу банку (Н1), що отримав банківську ліцензію до 11 липня 2014 року, має становити:

120 мільйонів гривень - до 17 червня 2016 року;

200 мільйонів гривень - з 11 липня 2017 року;

300 мільйонів гривень - з 11 липня 2018 року;

400 мільйонів гривень - з 11 липня 2019 року;

450 мільйонів гривень - з 11 липня 2020 року;

500 мільйонів гривень - з 11 липня 2024 року.

(главу 2 розділу II доповнено новим пунктом 2.2 згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.11.2014 р. N 723, у зв'язку з цим пункт 2.2 уважати пунктом 2.3, пункт 2.2 глави 2 розділу II у редакції постанов Правління Національного банку України від 04.02.2016 р. N 58, від 07.04.2016 р. N 242)

2.3. Мінімальний розмір регулятивного капіталу банку (Н1), що втратив статус перехідного банку, який був створений відповідно до абзацу другої частини шістнадцятої статті 42 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб", має відповідати вимогам пункту 2.2 цієї глави.

(главу 2 розділу II доповнено новим пунктом 2.3 згідно з постановою Правління Національного банку України від 27.11.2014 р. N 746, у зв'язку з цим пункт 2.3 уважати пунктом 2.4)

2.4. Пункт 2.4 глави 2 розділу II виключено

(пункт 2.4 глави 2 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 08.10.2015 р. N 683)

(глава 2 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112, від 06.08.2008 р. N 228, у редакції постанови Правління Національного банку України від 09.06.2010 р. N 273)

Розділ III. ПОРЯДОК ОТРИМАННЯ ДОЗВОЛУ НА ВРАХУВАННЯ ЗАЛУЧЕНИХ КОШТІВ НА УМОВАХ СУБОРДИНОВАНОГО БОРГУ ДО КАПІТАЛУ БАНКУ

(У тексті розділу III Інструкції слова "ощадний/депозитний сертифікат" та "депозитний договір" у всіх відмінках виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 1 листопада 2005 року N 407)

Глава 1. Вимоги щодо залучення субординованого боргу

(назва глави 1 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250)

1.1. Банки мають право залучати субординований борг від юридичних і фізичних осіб як резидентів, так і нерезидентів (далі - Інвестор) у грошовій формі як у національній, так і в іноземній вільно конвертованій валюті 1-ї групи Класифікатора іноземних валют та банківських металів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 04.02.98 N 34 (у редакції постанови Правління Національного банку України 19 квітня 2016

року N 269) (далі - іноземна валюта), та в банківських металах (золото в стандартних та/або мірних зливках із фізичною поставкою до банку) (далі - кошти на умовах субординованого боргу) з подальшим урахуванням цих коштів до капіталу банку (капіталу 2-го рівня).

(абзац перший пункту 1.1 глави 1 розділу III у редакції постанови Правління Національного банку України від 20.12.2010 р. N 564, із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250, від 03.06.2016 р. N 338)

Приймаючий або перехідний банк, залучає кошти на умовах субординованого боргу від Фонду гарантування вкладів фізичних осіб у порядку, визначеному цим розділом.

(пункт 1.1 глави 1 розділу III доповнено абзацом другим згідно з постановою Правління Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250, абзац другий пункту 1.1 глави 1 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.11.2014 р. N 723)

Приймаючий банк має право переоформлювати зобов'язання, отримані від неплатоспроможного банку, у субординований борг у порядку, визначеному цим розділом (крім виконання вимог підпунктів "б", "з", "і" пункту 2.2 глави 2 та пункту 3.10 глави 3 розділу III).

(пункт 1.1 глави 1 розділу III доповнено абзацом третім згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.07.2015 р. N 492)

1.2. Залучення коштів на умовах субординованого боргу з метою їх врахування до додаткового капіталу банку у вигляді позик, кредитів, депозитів юридичних осіб може здійснюватися як шляхом укладення прямих договорів між банком-боржником та Інвестором [про що укладається договір про залучення коштів на умовах субординованого боргу (далі - угода)], так і шляхом випуску банком-боржником облігацій [про що укладається договір про залучення коштів шляхом випуску облігацій (далі - договір)].

(пункт 1.2 глави 1 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112, в редакції постанови Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

1.3. Залучення коштів на умовах субординованого боргу шляхом випуску облігацій здійснюється з урахуванням особливих умов щодо випуску та погашення облігацій згідно з главою 4 цього розділу.

(пункт 1.3 глави 1 розділу III в редакції постанови Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

1.4. Не допускається заміна облігацій на прямі договори або, навпаки, протягом усього періоду дії угоди (договору) про залучення коштів на умовах субординованого боргу до капіталу банку.

(пункт 1.4 глави 1 розділу III в редакції постанови Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112,

із змінами, внесеними згідно з постановою
Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

1.5. Мінімальна сума залучених коштів на умовах субординованого боргу шляхом випуску облігацій для врахування цих коштів до капіталу банку становить 100 тис. грн.

(абзац перший пункту 1.5 глави 1 розділу III в редакції постанови
Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112,
із змінами, внесеними згідно з постановою
Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

У разі залучення коштів на умовах субординованого боргу від однієї особи в сумі більше ніж 2 млн. грн. кошти залучаються шляхом укладення прямих договорів.

1.6. Банк має право залучати субординований борг в іноземній валюті та/або в банківських металах за наявності генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій у частині залучення та розміщення іноземної валюти та/або банківських металів на валютному ринку України та/або залучення та розміщення іноземної валюти та/або банківських металів на міжнародних ринках.

(пункт 1.6 глави 1 розділу III із змінами, внесеними згідно з
постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479,
у редакції постанови Правління
Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250)

1.7. У разі залучення коштів на умовах субординованого боргу банк зобов'язаний здійснити ідентифікацію особи, у якої залучає ці кошти, згідно з вимогами законодавства України.

(главу 1 розділу III доповнено пунктом 1.7 згідно з постановою
Правління Національного банку України від 10.08.2004 р. N 377)

1.8. У разі залучення коштів на умовах субординованого боргу від нерезидента в іноземній валюті у вигляді позик, кредитів такий договір підлягає обов'язковій реєстрації в Національному банку відповідно до Положення про порядок отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті нерезидентам, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 17.06.2004 N 270 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.07.2004 за N 885/9484 (зі змінами).

(главу 1 розділу III доповнено пунктом 1.8 згідно з постановою
Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407,
пункт 1.8 глави 1 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою
Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

1.9. Залучення субординованого боргу в банківських металах здійснюється з урахуванням вимог Положення про здійснення операцій з банківськими металами, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 06.08.2003 N 325, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29.08.2003 за N 749/8070 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 30.12.2011 N 497, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 30.01.2012 за N 147/20460).

(главу 1 розділу III доповнено пунктом 1.9 згідно з постановою
Правління Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250)

Глава 2. Документи, що подають банки для отримання дозволу на врахування залучених коштів на умовах субординованого боргу до капіталу банку

2.1. Клопотання про надання Національним банком дозволу на врахування залучених коштів на умовах субординованого боргу до капіталу банку (далі - Дозвіл) банк-боржник подає до структурного підрозділу Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку-боржника.

(абзац перший пункту 2.1 глави 2 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

Рішення про надання/скасування Дозволу приймає Комітет з питань нагляду із зазначенням конкретного строку дії Дозволу або його скасування. У разі визнання структури власності банку непрозорою або щодо структури власності банку здійснюється перевірка документів на відповідність вимогам щодо прозорості згідно з нормативно-правовими актами Національного банку Дозвіл не надається.

(абзац другий пункту 2.1 глави 2 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, від 17.11.2014 р. N 723, від 19.06.2015 р. N 392, від 11.08.2015 р. N 517, у редакції постанови Правління Національного банку України від 03.06.2016 р. N 338)

У разі залучення коштів на умовах субординованого боргу шляхом випуску облігацій серед обмеженого кола юридичних осіб (розміщення облігацій шляхом закритого продажу) у Дозволі має міститися повний перелік цих осіб.

(пункт 2.1 глави 2 розділу III доповнено абзацом третім згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112, абзац третій пункту 2.1 глави 2 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

2.2. Для отримання Дозволу банк-боржник має у 10-денний термін після укладення угоди, договору з Інвестором подати такі документи (залежно від статусу інвестора):

(абзац перший пункту 2.2 глави 2 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112)

а) клопотання банку-боржника про отримання Дозволу;

б) письмове підтвердження банку-боржника, що Інвестор не має фінансових та/або майнових зобов'язань перед банком-боржником на дату укладення угоди (договору), та список пов'язаних з Інвестором осіб;

(підпункт "б" пункту 2.2 глави 2 розділу III в редакції постанови Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112, із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, від 09.06.2010 р. N 273,

в) засвідчену в установленому порядку копію угоди про залучення коштів на умовах субординованого боргу, що укладається між Інвестором і банком-боржником, - подається в разі залучення коштів шляхом укладання прямих договорів. У разі залучення коштів на умовах субординованого боргу від юридичної особи - нерезидента - засвідчений в нотаріальному порядку переклад угоди. Доцільно зазначену угоду укладати українською та іноземною мовами, які матимуть однакову юридичну силу;

(підпункт "в" пункту 2.2 глави 2 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

г) засвідчену в установленому порядку копію договору - у разі залучення коштів шляхом випуску облігацій.

У разі залучення коштів на умовах субординованого боргу від юридичної особи - нерезидента - засвідчений в нотаріальному порядку переклад договору. Доцільно зазначений договір укладати українською та іноземною мовами, які матимуть однакову юридичну силу;

(підпункт "г" пункту 2.2 глави 2 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112, в редакції постанови Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

г) копію рішення банку про випуск та умови випуску облігацій із зазначенням їх номіналу та загальної кількості;

(підпункт "г" пункту 2.2 глави 2 розділу III в редакції постанови Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

д) документальне підтвердження про дотримання Інвестором (банком-резидентом) нормативів капіталу та ліквідності протягом останніх трьох місяців;

е) копію виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців Інвестора - юридичної особи, засвідчену в установленому порядку (крім Фонду гарантування вкладів фізичних осіб);

(підпункт "е" пункту 2.2 глави 2 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, від 20.06.2012 р. N 250)

є) підпункт "є" пункту 2.2 глави 2 розділу III виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112)

ж) підпункт "ж" пункту 2.2 глави 2 розділу III виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112)

з) підпункт "з" пункту 2.2 глави 2 розділу III виключено

(згідно з постановою Правління
Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112,
у зв'язку з цим підпункти "и", "і", "ї", "й", "к"
уважати відповідно підпунктами "є", "ж", "з", "и", "і")

є) підпункт "є" пункту 2.2 глави 2 розділу III виключено

(згідно з постановою Правління
Національного банку України від 10.08.2004 р. N 377)

ж) підпункт "ж" пункту 2.2 глави 2 розділу III виключено

(згідно з постановою Правління
Національного банку України від 10.08.2004 р. N 377,
у зв'язку з цим підпункти "з", "й", "і"
вважати відповідно підпунктами "є", "ж", "з")

є) документи, що стосуються юридичної особи - нерезидента, мають бути перекладені на українську мову та легалізовані в консульській установі України, якщо інше не передбачено міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;

(підпункт "є" пункту 2.2 глави 2 розділу III із змінами, внесеними згідно з
постановою Правління Національного банку України від 10.08.2004 р. N 377)

ж) копії платіжних документів про перерахування на балансовий рахунок 3660 "Субординований борг банку" або 3661 "Облігації, емітовані банком, на умовах субординованого боргу" коштів, залучених на умовах субординованого боргу для врахування до капіталу банку (копії мають бути засвідчені підписами керівників банку та відбитком печатки);

(підпункт "ж" пункту 2.2 глави 2 розділу III із змінами, внесеними
згідно з постановою Правління Національного банку України
від 28.12.2011 р. N 479)

з) бізнес-план, розроблений банком-боржником, у якому мають бути передбачені: економічне обґрунтування щодо доцільності залучення коштів на умовах субординованого боргу; програма капіталізації банку (з урахуванням усіх раніше укладених договорів про залучення коштів на умовах субординованого боргу), що передбачає відповідне збільшення основного капіталу банку (капіталу 1-го рівня) на суму щорічного зменшення розміру субординованого боргу протягом останніх п'яти років дії угоди, що враховується до капіталу відповідно до пунктів 5.7 - 5.9 цього розділу; прогнозний розрахунок прибутковості банку та значень нормативу мінімального розміру регулятивного капіталу; первинні напрями використання залучених коштів на умовах субординованого боргу протягом перших шести місяців.

(підпункт "з" пункту 2.2 глави 2 розділу III із змінами, внесеними згідно з
постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454)

Програма капіталізації банку затверджується правлінням та радою банку;

(підпункт "з" пункту 2.2 глави 2 розділу III доповнено абзацом другим
згідно з постановою Правління Національного банку України

від 14.11.2013 р. N 454,
абзац другий підпункту "з" пункту 2.2 глави 2 розділу III із змінами,
внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України
від 17.11.2014 р. N 723)

и) копію повідомлення про договір з відміткою Національного банку, яка свідчить про реєстрацію договору, отриманого згідно з Положенням про порядок отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті нерезидентам, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 17.06.2004 N 270 та зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 15.07.2004 за N 885/9484 (зі змінами) (у разі залучення субординованого боргу від нерезидента в іноземній валюті у вигляді позик, кредитів шляхом укладання прямих договорів);

(пункт 2.2 глави 2 розділу III доповнено підпунктом "и" згідно з постановою Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, підпункт "и" пункту 2.2 глави 2 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, від 22.11.2012 р. N 486, від 19.06.2015 р. N 392)

і) документи, що підтверджують джерела походження коштів юридичних (крім Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) і фізичних осіб, передбачені законодавством країни походження Інвестора.

(пункт 2.2 глави 2 розділу III доповнено підпунктом "і" згідно з постановою Правління Національного банку України від 06.08.2008 р. N 228, підпункт "і" пункту 2.2 глави 2 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250)

2.3. Визначення пов'язаних з Інвестором осіб банк здійснює згідно зі статтею 52 Закону України "Про банки і банківську діяльність".

(главу 2 розділу III доповнено пунктом 2.3 згідно з постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454, пункт 2.3 глави 2 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.11.2014 р. N 723, у редакції постанови Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

Глава 3. Вимоги щодо укладання угоди про залучення коштів на умовах субординованого боргу

3.1. Кошти на умовах субординованого боргу залучаються на визначений строк, але не менше ніж п'ять років.

3.2. В угоді про залучення коштів на умовах субординованого боргу (в умовах випуску облігацій) має бути передбачено, що в разі ліквідації (банкрутства) банку-боржника задоволення вимог Інвестора здійснюватиметься після задоволення вимог усіх інших кредиторів.

(пункт 3.2 глави 3 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112,

від 01.11.2005 р. N 407,
від 14.11.2013 р. N 454)

3.3. Процентна ставка за субординованим боргом не може перевищувати максимальної ставки залучення субординованого боргу, що встановлюється за рішенням Правління Національного банку з огляду на економічні умови на ринку банківських послуг на відповідну дату:

(абзац перший пункту 3.3 глави 3 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250, від 16.06.2015 р. N 380)

у разі залучення коштів шляхом укладання прямих договорів - на дату укладання угоди;

абзац третій пункту 3.3 глави 3 розділу III виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, у зв'язку з цим абзац четвертий уважати абзацом третім)

у разі залучення коштів шляхом випуску облігацій - на дату випуску облігацій;

(пункт 3.3 глави 3 розділу III в редакції постанови Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112)

у разі продовження строку дії угоди (договору) про залучення коштів на умовах субординованого боргу - на дату укладення додаткової угоди (договору) про внесення змін до угоди (договору).

(пункт 3.3 глави 3 розділу III доповнено абзацом четвертим згідно з постановою Правління Національного банку України від 16.06.2015 р. N 380)

3.4. У разі зміни максимальної ставки залучення субординованого боргу Національний банк офіційно повідомляє не пізніше ніж за місяць до введення їх у дію.

(пункт 3.4 глави 3 розділу III в редакції постанови Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250)

3.5. Абзац перший пункту 3.5 глави 3 розділу III виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, у зв'язку з цим абзац другий уважати абзацом першим)

У разі залучення коштів на умовах субординованого боргу шляхом випуску облігацій процентна ставка залишається незмінною протягом усього періоду обігу облігацій, визначеного в рішенні про випуск облігацій.

(пункт 3.5 глави 3 розділу III в редакції постанови Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112)

3.6. Капіталізація процентів за субординованим боргом не допускається.

3.7. Нарахування процентів за субординованим боргом здійснюється щомісяця згідно з правилами бухгалтерського обліку процентних та комісійних доходів і витрат банків.

(пункт 3.7 глави 3 розділу III в редакції постанов
Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112,
від 08.10.2015 р. N 683)

3.8. Авансова сплата процентів за залученими коштами на умовах субординованого боргу не дозволяється, про що зазначається в угоді (договорі).

(пункт 3.8 глави 3 розділу III із змінами, внесеними згідно з
постановами Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407,
від 06.08.2008 р. N 228,
від 09.06.2010 р. N 273,
у редакції постанови Правління
Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479,
із змінами, внесеними згідно з постановами Правління
Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250,
від 22.11.2012 р. N 486,
від 16.06.2015 р. N 380,
від 28.07.2015 р. N 492,
у редакції постанови Правління
Національного банку України від 08.10.2015 р. N 683)

3.9. На період чинності укладеної угоди (до часу погашення облігації) банк-боржник, у тому числі приймаючий банк, не має права укладати договорів, за якими в банку-боржника виникає / може виникнути:

(абзац перший пункту 3.9 глави 3 розділу III із змінами, внесеними згідно з
постановою Правління Національного банку України від 28.07.2015 р. N 492)

обов'язок щодо передавання Інвестору коштів/майна та/або виконання фінансових/майнових зобов'язань щодо Інвестора (крім тих випадків, якщо таке передавання банком-боржником майна є сплатою процентів за залученим субординованим боргом) або

право вимоги до Інвестора (крім договорів, за якими банк-боржник залучає кошти від Інвестора).

Банк-боржник здійснює розрахункові операції з Інвестором, якщо вони не призводять до кредитування або іншого розміщення коштів у Інвестора, або до зустрічних вкладень між банком та Інвестором, або до виникнення вимог банку-боржника до Інвестора.

Кошти, що залучені на умовах субординованого боргу, не можуть бути заставою за кредитами та іншими операціями банку-боржника.

Зарахування зустрічних однорідних вимог за угодою про залучення субординованого боргу не дозволяється.

3.10. На період чинності укладеної угоди (до часу погашення облігації) сукупний обсяг вимог банку-боржника до пов'язаних з Інвестором осіб та/або наданих банком-боржником фінансових/майнових зобов'язань щодо пов'язаних з Інвестором осіб не може перевищувати п'яти відсотків регулятивного капіталу банку.

(пункт 3.9 глави 3 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112, від 01.11.2005 р. N 407, від 20.06.2012 р. N 250, замінено пунктами 3.9 та 3.10 згідно з постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454, у зв'язку з цим пункти 3.10 - 3.16 вважати відповідно пунктами 3.11 - 3.17, пункт 3.10 глави 3 розділу III у редакції постанови Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

3.11. В угоді (договорі) доцільно передбачити строки (графік) поступового повернення банком коштів, залучених на умовах субординованого боргу, залежно від обсягу залучених коштів.

(пункт 3.11 глави 3 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112)

3.12. Якщо кореспондентський рахунок банку-боржника використовується для списання сум за дорученнями банку-інвестора, що стосуються його власних операцій та операцій його клієнтів і кореспондентів, а також для зарахування коштів на їх користь, то вимоги пункту 3.9 цієї глави на сторони угоди про залучення коштів на умовах субординованого боргу не поширюються.

3.13. Дострокове погашення субординованого боргу в повному обсязі або частково може відбуватися за ініціативою банку-боржника та за згодою Інвестора за умови отримання дозволу Національного банку.

Банк-боржник для отримання дозволу на дострокове погашення субординованого боргу надає до структурного підрозділу Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку-боржника:

клопотання, яке має містити інформацію про причини такого погашення;

письмове підтвердження Інвестора про його згоду на дострокове погашення субординованого боргу.

Дострокове погашення субординованого боргу може відбуватися за умови фактичного збільшення банком-боржником основного капіталу за період врахування до капіталу банку субординованого боргу, який банк планує погасити Інвестору, на суму, не меншу, ніж цей субординований борг (з урахуванням амортизації в разі часткового погашення).

(абзац п'ятий пункту 3.13 глави 3 розділу III у редакції постанови Правління Національного банку України від 22.01.2015 р. N 37)

абзаци шостий пункту 3.13 глави 3 розділу III виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.01.2015 р. N 37)

абзаци сьомий пункту 3.13 глави 3 розділу III виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.01.2015 р. N 37,

у зв'язку з цим абзаци восьмий - дванадцятий
уважати відповідно абзацами шостим - десятим)

Національний банк може надати дозвіл на дострокове погашення субординованого боргу в разі недотримання банком-боржником вимоги абзацу п'ятого цього пункту за умови спрямування цих коштів на збільшення основного капіталу банку-боржника або в разі надходження до банку протягом останніх шести місяців коштів, які включено до розрахунку основного капіталу, у розмірі, не меншому, ніж розмір субординованого боргу, який банк-боржник планує погасити Інвестору. У цьому разі разом з клопотанням про дострокове погашення субординованого боргу та згодою Інвестора банк-боржник надає до структурного підрозділу Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку-боржника:

(абзац шостий пункту 3.13 глави 3 розділу III із змінами, внесеними
згідно з постановами Правління Національного банку України
від 22.01.2015 р. N 37,
від 08.10.2015 р. N 683)

копію рішення загальних зборів учасників банку про збільшення статутного капіталу та копію тимчасового свідоцтва про реєстрацію Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку випуску акцій;

письмове підтвердження банку-боржника про надходження коштів, що включаються до основного капіталу; або

(абзац восьмий пункту 3.13 глави 3 розділу III із змінами, внесеними
згідно з постановою Правління Національного банку України
від 08.10.2015 р. N 683)

гарантійний лист Інвестора щодо спрямування поверненого субординованого боргу на збільшення основного капіталу банку-боржника з метою забезпечення його капіталізації. Гарантійний лист має відповідати вимогам Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 17 серпня 2012 року N 346, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 вересня 2012 року за N 1590/21902.

(абзаци сьомий, восьмий пункту 3.13 глави 3 розділу III замінено
трьома новими абзацами сьомим - дев'ятим згідно з постановою
Правління Національного банку України від 22.01.2015 р. N 37,
абзац дев'ятий пункту 3.13 глави 3 розділу III із змінами, внесеними
згідно з постановою Правління Національного банку України
від 08.10.2015 р. N 683)

Структурний підрозділ Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку-боржника, протягом 10 робочих днів з дня отримання клопотання банку-боржника про дострокове погашення субординованого боргу перевіряє дотримання банком-боржником умов, визначених цим пунктом, та подає відповідний висновок щодо можливості погашення субординованого боргу на розгляд Комітету з питань нагляду.

Рішення про надання дозволу на дострокове погашення субординованого боргу або обґрунтовану відмову в наданні такого дозволу приймає Комітет з питань нагляду.

(абзац дванадцятий пункту 3.13 глави 3 розділу III у редакції постанови
Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454)

(пункт 3.13 глави 3 розділу III в редакції постанови Правління Національного банку України від 08.09.2003 р. N 386, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112, в редакції постанови Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 09.06.2010 р. N 273, у редакції постанови Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

3.14. Пункт 3.14 глави 3 розділу III виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454, у зв'язку з цим пункти 3.15 - 3.17 вважати відповідно пунктами 3.14 - 3.16)

3.14. В угоді (договорі) про залучення коштів на умовах субординованого боргу мають передбачатися всі вимоги, що встановлені цією главою.

(пункт 3.14 глави 3 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112)

3.15. Продовження дії Дозволу у зв'язку з продовженням строку дії угоди про залучення субординованого боргу здійснюється за рішенням Комітету з питань нагляду про внесення змін до Дозволу.

У разі укладення угоди про внесення змін стосовно продовження строку залучення субординованого боргу банк має привести умови основної угоди (зі змінами) у відповідність до вимог законодавства України, у тому числі цієї Інструкції, що діють на дату укладення додаткової угоди.

Протягом 10 робочих днів із дня внесення таких змін банк-боржник має надіслати структурному підрозділу Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку-боржника, клопотання щодо продовження дії Дозволу та документи, що передбачені підпунктами "б", "в", "д", "є", "и" пункту 2.2 глави 2 цього розділу, а також програму капіталізації банку згідно з вимогами підпункту "з" пункту 2.2 глави 2 цього розділу, прогнозний розрахунок прибутковості банку та значень нормативу мінімального розміру регулятивного капіталу.

Субординований борг, щодо якого продовжується строк дії угоди, включається до регулятивного капіталу банку з урахуванням нових умов угоди після дати прийняття Комітетом з питань нагляду рішення про продовження дії Дозволу, починаючи з дня отримання від банку-боржника форми звітності N 610 "Інформація про врахування субординованого боргу до розрахунку капіталу банку", яка подається банком-боржником до Національного банку (далі - форма звітності N 610).

(абзац четвертий пункту 3.15 глави 3 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2014 р. N 503)

(главу 3 розділу III доповнено новим пунктом 3.15 згідно з постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454, у зв'язку з цим пункти 3.15, 3.16 вважати відповідно пунктами 3.16, 3.17)

3.16. До угоди (договору) можуть вноситися зміни стосовно найменування банку-боржника та Інвестора у зв'язку з їх реорганізацією. Протягом 10 робочих днів з дня внесення таких змін банк-боржник має надіслати клопотання щодо внесення відповідних змін до Дозволу та нотаріально засвідчену копію угоди (договору) відповідному підрозділу банківського нагляду.

(пункт 3.16 глави 3 розділу III у редакції постанови Правління Національного банку України від 30.12.2008 р. N 476, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454)

3.17. У разі заміни Інвестора банк-боржник зобов'язаний протягом 10 робочих днів подати пакет документів для отримання дозволу щодо залучення коштів на умовах субординованого боргу від нового Інвестора (далі - дозвіл щодо нового Інвестора) у порядку, передбаченому цим розділом.

(абзац перший пункту 3.17 глави 3 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, від 14.11.2013 р. N 454)

Заміна Інвестора полягає в переході прав та обов'язків до нового Інвестора на підставі укладеного договору про відступлення первісним Інвестором права вимоги за угодою (договором) новому Інвестору або внаслідок правонаступництва чи спадкоємства тощо. Заміна Інвестора за договором про залучення коштів на умовах субординованого боргу шляхом випуску облігацій допускається лише серед кола осіб, які були визначені банком-боржником у рішенні про випуск облігацій.

Для отримання дозволу щодо нового Інвестора банк-боржник подає нотаріально засвідчену копію документа, що свідчить про перехід прав та обов'язків до нового Інвестора, та документи, передбачені підпунктами "а", "б", "в", "д", "е", "є", "и" пункту 2.2 глави 2 цього розділу.

(абзац третій пункту 3.17 глави 3 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454)

За умови своєчасного подання банком-боржником відповідних документів на період розгляду Національним банком питання про надання дозволу щодо нового Інвестора сума залучених коштів на умовах субординованого боргу, за якими відбувається заміна Інвестора, не виключається із регулятивного капіталу банку.

У дозволі щодо нового Інвестора додатково мають зазначатися реквізити Дозволу щодо залучення коштів на умовах субординованого боргу від первісного Інвестора (дата, номер, назва Інвестора, сума та строк дії Дозволу).

Одночасно з прийняттям рішення про надання дозволу щодо нового Інвестора Комітет з питань нагляду приймає рішення про скасування Дозволу щодо первісного Інвестора.

У разі несвоечасного подання банком-боржником документів або прийняття Комітетом з питань нагляду обґрунтованого рішення про відмову банку-боржнику в наданні дозволу щодо нового Інвестора, сума залучених коштів на умовах субординованого боргу, за якими відбувається заміна Інвестора, не враховується до регулятивного капіталу. У цьому разі

банк-боржник зобов'язаний здійснити коригування регулятивного капіталу та звітності згідно з вимогами цього розділу.

(абзац сьомий пункту 3.17 глави 3 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250)

(главу 3 розділу III доповнено пунктом 3.17 згідно з постановою Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

Глава 4. Виключено

(глава 4 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, у зв'язку з цим глави 5, 6, 7 уважати відповідно главами 4, 5, 6, а пункти 5.1 - 5.8, 6.1 - 6.8, 7.1 - 7.3 відповідно пунктами 4.1 - 4.8, 5.1 - 5.8, 6.1 - 6.3)

Глава 4. Вимоги щодо випуску облігацій

(назва глави 4 розділу III в редакції постанови Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

4.1. Облігації, емітовані банком-боржником на умовах субординованого боргу, є цінними паперами, що засвідчують внесення їх власником грошових коштів на визначений період часу, на певних умовах і підтверджують зобов'язання відшкодувати йому номінальну вартість цих цінних паперів в передбаченій умовами випуску строк з виплатою фіксованого процента, з урахуванням установлених вимог щодо залучення коштів на умовах субординованого боргу.

4.2. Облігації мають випускатися у бездокументарній формі та бути іменними, строковими і процентними та з обмеженим колом обігу (розміщення облігацій шляхом закритого продажу). Такі облігації мають обслуговуватися в одному з депозитаріїв Національної депозитарної системи. Якщо в умовах випуску облігацій містяться умови щодо їх дострокового погашення емітентом, то Дозвіл не надається.

(абзац перший пункту 4.2 глави 4 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

За закритим продажем розміщення та обіг облігацій здійснюються між юридичними особами, коло (перелік) яких заздалегідь визначено банком-боржником у рішенні про випуск облігацій. Облігації випускаються під певний договірний процент та на визначений строк, але не менше ніж п'ять років з урахуванням вимог глави 3 цього розділу.

4.3. Юридичні особи придбавають облігації за рахунок коштів, що надходять у їх розпорядження після сплати податків та процентів за банківські кредити.

4.4. Облігації сплачуються в гривнях, а у випадках, передбачених умовами їх випуску, - в іноземній валюті. Незалежно від виду валюти, в якій проведено оплату облігацій, їх номінальну вартість виражають у гривнях.

4.5. Дохід за облігаціями виплачується відповідно до умов їх випуску.

4.6. Володіння облігацією, що випущена на умовах субординованого боргу, не дає права на участь в управлінні банком.

4.7. Облігації на умовах субординованого боргу не можуть бути дисконтними.

4.8. Облігації на умовах субординованого боргу підлягають обігу на вторинному ринку тільки в межах кола осіб, які заздалегідь визначені банком-боржником у рішенні про випуск облігацій.

(розділ III доповнено новою главою 4 згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112, у зв'язку з цим глави 6 та 7 вважати відповідно главами 5 та 6, пункти 6.1 - 6.8 та 7.1 - 7.3 вважати відповідно пунктами 5.1 - 5.8 та 6.1 - 6.3)

Глава 5. Порядок обліку субординованого боргу та подання звітності

(назва глави 5 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250)

5.1. Структурний підрозділ Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку-боржника, перевіряє достовірність та повноту поданих документів, а також дотримання Інвестором (банком-резидентом) нормативів капіталу, готує обґрунтований висновок щодо достовірності та повноти поданих документів та їх відповідності встановленим вимогам.

(абзац перший пункту 5.1 глави 5 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 06.08.2008 р. N 228, від 28.12.2011 р. N 479, від 28.07.2015 р. N 492)

Протягом 20 робочих днів з дня отримання всіх документів та за умови відповідності умов угоди (облігації) вимогам, що визначені в пунктах 1.5 - 1.9 глави 1, підпунктах "в", "г" пункту 2.2 глави 2, пунктах 3.1 - 3.17 глави 3, пунктах 4.1 - 4.7 глави 4 цього розділу, дотримання Інвестором (банком-резидентом) нормативів капіталу та повної сплати Інвестором коштів структурний підрозділ Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку-боржника, подає до Комітету з питань нагляду висновок і пропозиції для прийняття остаточного рішення щодо надання Дозволу.

(абзац другий пункту 5.1 глави 5 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112, від 01.11.2005 р. N 407, від 06.08.2008 р. N 228, від 06.02.2009 р. N 51, від 28.12.2011 р. N 479, від 20.06.2012 р. N 250, від 22.11.2012 р. N 486, від 14.11.2013 р. N 454, від 19.06.2015 р. N 392)

Якщо угода (облігація) не відповідає вимогам пунктів 1.5 - 1.9 глави 1, підпунктів "в", "г" пункту 2.2 глави 2, пунктів 3.1 - 3.17 глави 3, пунктів 4.1 - 4.7 глави 4 цього розділу або банк подав неповний пакет документів, перелік яких визначений у пункті 2.2 цього розділу, то структурний підрозділ Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку-

боржника, повертає пакет документів на доопрацювання протягом 20 робочих днів з дня отримання всіх документів.

(абзац третій пункту 5.1 глави 5 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112, від 01.11.2005 р. N 407, від 06.02.2009 р. N 51, від 20.06.2012 р. N 250, від 14.11.2013 р. N 454, від 28.07.2015 р. N 492)

5.2. Комітет з питань нагляду розглядає клопотання банку на наступному засіданні та надає (чи не надає) Дозвіл, про що приймається відповідне рішення.

Комітет з питань нагляду має право відмовити банку в наданні Дозволу, якщо дійде висновку, що залучення коштів на умовах субординованого боргу є ризиковою операцією та такою, що загрожує інтересам вкладників чи інших кредиторів банку.

5.3. У разі надання Дозволу (якщо Інвестором є банк-резидент) вкладені/залучені на умовах субординованого боргу кошти обліковуються так:

а) банком-інвестором:

у разі вкладання коштів на умовах субординованого боргу шляхом укладення прямих договорів - за балансовими рахунками 1514 "Довгострокові вклади (депозити), що розміщені на умовах субординованого боргу" та 1524 "Довгострокові кредити, що надані іншим банкам" за даними аналітичного обліку;

(абзац другий підпункту "а" пункту 5.3 глави 5 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, від 09.06.2010 р. N 273, від 20.06.2012 р. N 250)

у разі вкладання коштів на умовах субординованого боргу шляхом придбання облігацій - за балансовим рахунком 3212 "Боргові цінні папери, випущені банками, у портфелі банку до погашення" за даними аналітичного обліку;

(абзац третій підпункту "а" пункту 5.3 глави 5 розділу III в редакції постанови Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112, із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, від 20.06.2012 р. N 250)

б) банком-боржником - за балансовим рахунком 3660 "Субординований борг банку" або 3661 "Облігації, емітовані банком, на умовах субординованого боргу".

(підпункт "б" пункту 5.3 глави 5 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

5.4. У разі невідповідності умов угоди (договору, облігації) вимогам, що визначені в пунктах 1.5 - 1.9 глави 1, підпунктах "в", "г" пункту 2.2 глави 2, пунктах 3.1 - 3.17 глави 3, пунктах 4.1

- 4.7 глави 4 цього розділу, та неотримання банком-боржником Дозволу протягом 30 робочих днів із дня подання клопотання про отримання Дозволу або несвоєчасного подання клопотання кошти, що залучені/розміщені на умовах субординованого боргу, з наступного робочого дня обліковуються так:

(абзац перший пункту 5.4 глави 5 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 08.09.2003 р. N 386, від 17.03.2004 р. N 112, від 01.11.2005 р. N 407, від 06.02.2009 р. N 51, у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250, від 14.11.2013 р. N 454)

а) банком-боржником:

у разі залучення коштів на умовах субординованого боргу шляхом укладення прямих договорів - на відповідних рахунках 1, 2 класів Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 17.06.2004 N 280, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26.07.2004 за N 918/9517, відповідно до їх економічної суті;

(абзац другий підпункту "а" пункту 5.4 глави 5 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, від 28.12.2011 р. N 479)

абзац третій підпункту "а" пункту 5.4 глави 5 розділу III виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, у зв'язку з цим абзац четвертий уважати абзацом третім)

у разі залучення коштів на умовах субординованого боргу шляхом випуску облігацій - за балансовим рахунком 3315 "Інші довгострокові цінні папери власного боргу, емітовані банком";

(підпункт "а" пункту 5.4 глави 5 розділу III доповнено абзацом третім згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112)

б) банком-Інвестором:

у разі розміщення коштів на умовах субординованого боргу шляхом укладення прямих договорів - за балансовим рахунком 1513 "Довгострокові вклади (депозити), що розміщені в інших банках"; 1524 "Довгострокові кредити, що надані іншим банкам" за даними аналітичного обліку;

(абзац другий підпункту "б" пункту 5.4 глави 5 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України

від 01.11.2005 р. N 407,
від 20.06.2012 р. N 250)

у разі розміщення коштів на умовах субординованого боргу шляхом випуску облігацій - за балансовим рахунком 3212 "Боргові цінні папери, випущені банками, у портфелі банку до погашення" за даними аналітичного обліку.

(абзац третій підпункту "б" пункту 5.4 розділу III в редакції постанови Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112, із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, від 20.06.2012 р. N 250)

5.5. Кошти, що залучені на умовах субординованого боргу, враховуються до капіталу банку після дати прийняття Комітетом з питань нагляду рішення про надання Дозволу, починаючи з дня отримання від банку-боржника форми звітності N 610.

(пункт 5.5 глави 5 розділу III в редакції постанови Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454)

5.6. Субординований борг в іноземній валюті та банківських металах урахується до регулятивного капіталу банку за офіційним валютним (обмінним) курсом Національного банку, установленим на звітну дату з урахуванням строку, що залишився до дати погашення.

(пункт 5.6 глави 5 розділу III у редакції постанови Правління Національного банку України від 09.06.2010 р. N 273, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250)

5.7. Якщо на умовах субординованого боргу кошти залучені строком на п'ять років, то сума субординованого боргу враховується до капіталу банку зі щорічним зменшенням розміру цих коштів на 20 відсотків на кінець кожного року за таким графіком:

Строк до закінчення дії угоди (договору)	Сума, що враховується до капіталу
Від 5 до 4 років	100 %
Від 4 до 3 років	80 %
Від 3 до 2 років	60 %
Від 2 до 1 року	40 %
Менше 1 року	20 %

(пункт 5.7 глави 5 розділу III в редакції постанови Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

5.8. Кошти, залучені на умовах субординованого боргу, мають враховуватися до капіталу банку в останні п'ять років дії угоди (договору) з урахуванням розміру амортизації від залишкової суми субординованого боргу, що обліковується на рахунок 3660 "Субординований борг банку" або 3661 "Облігації, емітовані банком, на умовах субординованого боргу".

(абзац перший пункту 5.8 глави 5 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, від 22.11.2012 р. N 486)

Приклад:

Строк, на який залучено кошти, 7 років (з 01.02.2003 до 31.01.2010).

Сума залучених коштів на умовах субординованого боргу, на яку отримано Дозвіл на врахування до капіталу банку, - 600000 грн.

Розрахунок суми, що враховується до капіталу, здійснюється так:

з 01.02.2003 до 31.01.2005 - 100 % - 600000 грн.;

з 01.02.2005 до 31.01.2006 - 100 % - 600000 грн.;

з 01.02.2006 до 31.01.2007 - 80 % - 480000 грн.;

з 01.02.2007 до 31.01.2008 - 60 % - 360000 грн.;

з 01.02.2008 до 31.01.2009 - 40 % - 240000 грн.;

з 01.02.2009 до 31.01.2010 - 20 % - 120000 грн.

(пункт 5.8 глави 5 розділу III в редакції постанови Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112)

5.9. Пункт 5.9 глави 5 розділу III виключено

(главу 5 розділу III доповнено пунктом 5.9 згідно з постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454, пункт 5.9 глави 5 розділу III виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312, у зв'язку з цим пункти 5.10, 5.11 уважати відповідно пунктами 5.9, 5.10)

5.9. Банк-боржник у разі зміни переліку пов'язаних з Інвестором осіб має надіслати структурному підрозділу Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку-боржника, до 10 числа наступного за місяцем, в якому відбулися зміни, оновлений список пов'язаних з Інвестором осіб та письмове підтвердження про дотримання банком-боржником вимог пунктів 3.9, 3.10 глави 3 цього розділу.

(главу 5 розділу III доповнено пунктом 5.9 згідно з постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454, пункт 5.9 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.11.2014 р. N 723)

5.10. Банк-боржник до 10 числа місяця має надіслати письмове повідомлення структурному підрозділу Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку-боржника, про виникнення вимог та/або надання фінансових/майнових зобов'язань щодо пов'язаних з Інвестором осіб за попередній місяць.

(абзац перший пункту 5.10 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.11.2014 р. N 723)

Повідомлення має містити інформацію щодо найменування (або прізвище, ім'я та по батькові) пов'язаної особи (пов'язаних осіб) з Інвестором, суми вимог банку та/або наданих банком фінансових/майнових зобов'язань щодо пов'язаної особи (пов'язаних осіб) з Інвестором, вартості набутих у власність цінних паперів (часток, паїв), емітованих пов'язаною особою (пов'язаними особами) з Інвестором, та розміру співвідношення цієї заборгованості до регулятивного капіталу банку.

(абзац другий пункту 5.10 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

(главу 5 розділу III доповнено пунктом 5.10 згідно з постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454)

Глава 6. Контроль за коштами, залученими на умовах субординованого боргу

6.1. Структурний підрозділ Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку-боржника, здійснює контроль за виконанням банком-боржником умов угоди (договору), бізнес-плану (у тому числі програми капіталізації) та дотриманням ним вимог пунктів 3.9, 3.10 глави 3 цього розділу під час проведення планової інспекційної перевірки (у разі потреби - під час проведення позапланової інспекційної перевірки).

(пункт 6.1 глави 6 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112, у редакції постанови Правління Національного банку України від 06.08.2008 р. N 228, із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486, від 14.11.2013 р. N 454)

6.2. У разі неусунення банком у встановлений Національним банком строк фактів порушення порядку залучення коштів на умовах субординованого боргу або порядку врахування до регулятивного капіталу банку залучених коштів на умовах субординованого боргу, або порядку погашення субординованого боргу структурний підрозділ Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку-боржника, подає Комітету з питань нагляду пропозиції щодо скасування Дозволу. Виявлені порушення є також підставою для застосування до банку-боржника адекватних заходів впливу.

(пункт 6.2 глави 6 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454)

Абзац другий пункту 6.2 глави 6 розділу III виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250)

(пункт 6.2 глави 6 розділу III в редакції постанов
Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112,
від 01.11.2005 р. N 407,
із змінами, внесеними згідно з постановою Правління
Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

6.3. У разі прийняття Комітетом з питань нагляду рішення про скасування Дозволу сума субординованих коштів не враховується до регулятивного капіталу банку після дати прийняття цього рішення, починаючи з наступної звітної дати, установленої для подання форми звітності N 610.

Банки зобов'язані не пізніше наступної звітної дати, установленої для подання форми звітності N 610, після дати прийняття Комітетом з питань нагляду рішення про скасування Дозволу подати Національному банку змінену форму звітності N 610 та обліковувати субординований борг згідно з вимогами пункту 5.4 глави 5 цього розділу.

(абзац другий пункту 6.3 глави 6 розділу III із змінами, внесеними
згідно з постановою Правління Національного банку України
від 28.12.2011 р. N 479)

(пункт 6.3. глави 6 розділу III в редакції постанови
Правління Національного банку України від 17.03.2004 р. N 112)

(розділ III із змінами, внесеними згідно з постановами
Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39,
від 28.02.2002 р. N 81,
від 12.02.2003 р. N 5,
в редакції постанови Правління
Національного банку України від 19.03.2003 р. N 118)

Розділ IV. НОРМАТИВИ КАПІТАЛУ

Глава 1. Норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу (H2)

1.1. Норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу відображає здатність банку своєчасно і в повному обсязі розрахуватися за своїми зобов'язаннями, що впливають із торговельних, кредитних або інших операцій грошового характеру. Чим вище значення показника достатності (адекватності) регулятивного капіталу, тим більша частка ризику, що її беруть на себе власники банку; і навпаки, чим нижче значення показника, тим більша частка ризику, що її приймають на себе кредитори/вкладники банку.

Банку забороняється виплачувати дивіденди чи розподіляти капітал банку в будь-якій формі, якщо така виплата чи розподіл призведе до порушення нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу.

(пункт 1.1 глави 1 розділу IV у редакції постанови
Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

1.2. Норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу встановлюється для запобігання надмірному перекладанню банком кредитного ризику та ризику неповернення банківських активів на кредиторів/вкладників банку.

(абзац перший пункту 1.2 глави 1 розділу IV із змінами, внесеними згідно з
постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

Норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу визначається як співвідношення регулятивного капіталу до сумарних активів і певних позабалансових інструментів, зважених за ступенем кредитного ризику після їх зменшення на суму:

сформованих відповідних резервів за активними банківськими операціями;

(абзац третій пункту 1.2 глави 1 розділу IV із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 19.11.2015 р. N 806, від 29.12.2015 р. N 986)

забезпечення у вигляді безумовного зобов'язання або грошового покриття (з урахуванням вимог пунктів 1.14, 1.15 глави 1, пунктів 2.5, 2.6 глави 2, пунктів 5, 6 глави 4 розділу VI цієї Інструкції);

(абзац четвертий пункту 1.2 глави 1 розділу IV із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454, від 12.05.2015 р. N 312, у редакції постанови Правління Національного банку України від 08.10.2015 р. N 683, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 03.06.2016 р. N 338)

необтяжених облігацій внутрішньої державної позики, що рефінансуються Національним банком, та боргових цінних паперів, емітованих Національним банком, придбаних за операціями репо (але не більше ніж сума за окремою операцією, яка включається до розрахунку цього нормативу) з переходом права власності на такі цінні папери.

(абзац другий пункту 1.2 глави 1 розділу IV із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.06.2004 р. N 267, у редакції постанови Правління Національного банку України від 06.02.2009 р. N 51, замінено чотирма новими абзацами згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486, у зв'язку з цим абзац третій уважати абзацом шостим, абзац п'ятий пункту 1.2 глави 1 розділу IV із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 29.12.2015 р. N 986)

Під час розрахунку нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу до сумарних активів і певних позабалансових інструментів, зважених за ступенем кредитного ризику, додається сукупна сума відкритої валютної позиції банку за всіма іноземними валютами та банківськими металами та виключається величина непокритого кредитного ризику.

(пункт 1.2 глави 1 розділу IV доповнено абзацом шостим згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.12.2007 р. N 458, абзац шостий пункту 1.2 глави 1 розділу IV із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486, від 29.12.2015 р. N 986)

1.3. Для розрахунку адекватності регулятивного капіталу банку його активи поділяються на групи за ступенем ризику та підсумовуються з урахуванням відповідних коефіцієнтів зваження:

(абзац перший пункту 1.3 глави 1 розділу IV із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.06.2013 р. N 237)

а) I група активів зі ступенем ризику 0 відсотків:

готівкові кошти;

банківські метали;

кошти в Національному банку;

боргові цінні папери, емітовані Національним банком;

боргові цінні папери органів державної влади;

активи за операціями з Міжнародним банком реконструкції та розвитку, Європейським банком реконструкції та розвитку, Міжнародною фінансовою корпорацією;

(абзац сьомий підпункту "а" пункту 1.3 глави 1 розділу IV із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 13.02.2017 р. N 9)

активи, які забезпечені гарантією Кабінету Міністрів України, наданою відповідно до закону про Державний бюджет України на відповідний рік, у порядку, передбаченому Бюджетним кодексом України (далі - державні гарантії) (облігації Державної іпотечної установи та боргові цінні папери підприємств, розміщення яких здійснюється під державні гарантії; кредити, надані органам державної влади та суб'єктам господарювання під державні гарантії, кредити, надані головним розпорядникам коштів державного бюджету та головним розпорядникам коштів місцевих бюджетів під державні гарантії, для здійснення капітальних видатків);

зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам та за якими банк не бере на себе ризик;

валюта та банківські метали до отримання за купленими опціонними контрактами з метою хеджування;

нараховані доходи за активами, які віднесені до цієї групи активів;

(підпункт "а" пункту 1.3 глави 1 розділу IV із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 15.09.2004 р. N 443, у редакції постанови Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 15.02.2008 р. N 30, від 06.08.2008 р. N 228, від 15.07.2013 р. N 276, від 28.07.2015 р. N 492, у редакції постанови Правління Національного банку України від 08.10.2015 р. N 683)

б) II група активів із ступенем ризику 10 відсотків:

короткострокові та довгострокові кредити, що надані органам державної влади;

нараховані доходи за кредитами, що надані органам державної влади;

(підпункт "б" пункту 1.3 глави 1 розділу IV в редакції постанови Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

в) III група активів зі ступенем ризику 20 відсотків:

боргові цінні папери органів місцевого самоврядування, що рефінансуються Національним банком, у торговому портфелі банку, у портфелі банку на продаж та в портфелі банку до погашення;

(абзац другий підпункту "в" пункту 1.3 глави 1 розділу IV в редакції постанови Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

боргові цінні папери органів місцевого самоврядування в торговому портфелі банку, у портфелі банку на продаж та в портфелі банку до погашення;

(абзац третій підпункту "в" пункту 1.3 глави 1 розділу IV в редакції постанови Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

нараховані доходи за борговими цінними паперами органів місцевого самоврядування, що рефінансуються Національним банком, у торговому портфелі банку, у портфелі банку на продаж та в портфелі банку до погашення;

(підпункт "в" пункту 1.3 глави 1 розділу IV доповнено новим абзацом четвертим згідно з постановою Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, у зв'язку з цим абзаци четвертий - одинадцятий вважати відповідно абзацами п'ятим - дванадцятим)

кошти до запитання, що розміщені в банку, який має офіційний кредитний рейтинг не нижчий, ніж інвестиційний клас;

нараховані доходи за коштами до запитання, що розміщені в банку, який має офіційний кредитний рейтинг не нижчий, ніж інвестиційний клас;

депозити овернайт, що розміщені в банку, який має офіційний кредитний рейтинг не нижчий, ніж інвестиційний клас;

інші короткострокові депозити, що розміщені в банку, який має офіційний кредитний рейтинг не нижчий, ніж інвестиційний клас;

нараховані доходи за депозитами овернайт, іншими короткостроковими депозитами, що розміщені в банку, який має офіційний кредитний рейтинг не нижчий, ніж інвестиційний клас;

(абзац дев'ятий підпункту "в" пункту 1.3 глави 1 розділу IV із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39)

кредити овердрафт, овернайт та інші короткострокові кредити, що розміщені в банку, який має офіційний кредитний рейтинг не нижчий, ніж інвестиційний клас;

нараховані доходи за кредитами овердрафт, овернайт та іншими короткостроковими кредитами, що розміщені в банку, який має офіційний кредитний рейтинг не нижчий, ніж інвестиційний клас;

валюта та банківські метали, які куплені за умовами спот у банку-контрагента, який має офіційний кредитний рейтинг не нижчий, ніж інвестиційний клас;

(підпункт "в" пункту 1.3 глави 1 розділу IV доповнено абзацом згідно з постановою Правління Національного банку України від 15.09.2004 р. N 443)

г) IV група активів зі ступенем ризику 35 відсотків:

іпотечні кредити, що надані фізичним особам та включаються до складу іпотечного покриття, яке відповідає вимогам законодавства України, за іпотечними облигаціями, емітованими фінансовою установою, більше ніж 50 відсотків корпоративних прав якої належить державі та/або державним банкам, за умови наявності документального підтвердження спроможності позичальника погашати борг грошовими коштами, джерела походження яких не пов'язані із заставою, уключаючи нараховані доходи за такими кредитами;

(пункт 1.3 глави 1 розділу IV доповнено новим підпунктом "г" згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.06.2013 р. N 237, у зв'язку з цим підпункти "г", "г" уважати відповідно підпунктами "г", "д")

г) V група активів зі ступенем ризику 50 відсотків:

(абзац перший підпункту "г" пункту 1.3 глави 1 розділу IV із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.06.2013 р. N 237)

кошти до запитання в інших банках, що не належать до інвестиційного класу;

нараховані доходи за коштами до запитання в інших банках, що не належать до інвестиційного класу;

депозити овернайт, які розміщені в інших банках, що не належать до інвестиційного класу;

короткострокові та довгострокові кредити, що надані органам місцевого самоврядування;

(абзац п'ятий підпункту "г" пункту 1.3 глави 1 розділу IV в редакції постанови Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

нараховані доходи за кредитами, що надані органам місцевого самоврядування;

(абзац шостий підпункту "г" пункту 1.3 глави 1 розділу IV в редакції постанови Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

гарантійні депозити в інших банках (покриті);

зобов'язання з кредитування, які надані банкам;

(абзац восьмий підпункту "г" пункту 1.3 глави 1 розділу IV із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39)

валюта та банківські метали, які куплені за форвардними контрактами;

(абзац дев'ятий підпункту "г" пункту 1.3 глави 1 розділу IV в редакції постанови Правління Національного банку України від 15.09.2004 р. N 443)

активи до одержання;

валюта та банківські метали, які куплені за умовами спот у банку-контрагента, що не належить до інвестиційного класу;

(підпункт "г" пункту 1.3 глави 1 розділу IV доповнено абзацом згідно з постановою Правління Національного банку України від 15.09.2004 р. N 443)

кредити овернайт, які надані іншим банкам, що не належать до інвестиційного класу;

(підпункт "г" пункту 1.3 глави 1 розділу IV доповнено абзацом згідно з постановою Правління Національного банку України від 15.09.2004 р. N 443)

валюта та банківські метали до отримання за іншими опціонними контрактами;

(підпункт "г" пункту 1.3 глави 1 розділу IV доповнено абзацом згідно з постановою Правління Національного банку України від 15.09.2004 р. N 443)

дисконт/премія до отримання за форвардними валютними контрактами;

(підпункт "г" пункту 1.3 глави 1 розділу IV доповнено абзацом згідно з постановою Правління Національного банку України від 15.09.2004 р. N 443)

хеджовані процентні доходи майбутніх періодів в іноземній валюті;

(підпункт "г" пункту 1.3 глави 1 розділу IV доповнено абзацом згідно з постановою Правління Національного банку України від 15.09.2004 р. N 443)

витрати майбутніх періодів, які хеджовані;

(підпункт "г" пункту 1.3 глави 1 розділу IV доповнено абзацом згідно з постановою Правління Національного банку України від 15.09.2004 р. N 443)

іпотечні кредити, що надані фізичним особам у національній валюті та повністю забезпечені заставою нерухомого майна житлового призначення, яке належить позичальнику на праві власності та є вільним від будь-яких обмежень речових прав на нерухоме майно, включаючи нараховані доходи за такими кредитами;

(підпункт "г" пункту 1.3 глави 1 розділу IV доповнено абзацом згідно з постановою Правління Національного банку України від 15.02.2008 р. N 30, абзац сімнадцятий підпункту "г" пункту 1.3 глави 1 розділу IV із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.06.2013 р. N 237)

іпотечні облігації, емітовані фінансовою установою, більше ніж 50 відсотків корпоративних прав якої належить державі та/або державним банкам, включаючи нараховані доходи за такими облігаціями;

(підпункт "г" пункту 1.3 глави 1 розділу IV доповнено абзацом згідно з постановою Правління Національного банку України від 15.02.2008 р. N 30, абзац вісімнадцятий підпункту "г" пункту 1.3 глави 1 розділу IV у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.06.2013 р. N 237)

д) VI група активів із ступенем ризику 100 відсотків:

(абзац перший підпункту "д" пункту 1.3 глави 1 розділу IV із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.06.2013 р. N 237)

прострочені нараховані доходи за коштами на вимогу в інших банках;

прострочені нараховані доходи за кредитами, що надані органам державної влади та місцевого самоврядування;

короткострокові вклади (депозити), що розміщені в інших банках, що не належать до інвестиційного класу;

нараховані доходи за строковими вкладками (депозитами), що розміщені в інших банках, що не належать до інвестиційного класу;

довгострокові вклади (депозити), що розміщені в інших банках;

гарантійні депозити в інших банках (непокриті) за даними аналітичного обліку;

прострочена заборгованість і прострочені нараховані доходи за строковими вкладками (депозитами), що розміщені в інших банках;

кредити овердрафт, кошти за операціями репо та інші короткострокові кредити, які надані іншим банкам, що не належать до інвестиційного класу;

довгострокові кредити, що надані іншим банкам;

нараховані доходи за кредитами, що надані іншим банкам, що не належать до інвестиційного класу;

фінансовий лізинг (оренда), що наданий іншим банкам;

прострочена заборгованість і прострочені нараховані доходи за кредитами, що надані іншим банкам;

кредити, що надані суб'єктам господарювання;

нараховані доходи за кредитами, що надані суб'єктам господарювання;

прострочена заборгованість і прострочені нараховані доходи за кредитами, що надані суб'єктам господарювання;

абзац сімнадцятий підпункту "д" пункту 1.3 глави 1 розділу IV виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 06.02.2009 р. N 51)

абзац вісімнадцятий підпункту "д" пункту 1.3 глави 1 розділу IV виключено

(згідно з постановою Правління
Національного банку України від 06.02.2009 р. N 51,
у зв'язку з цим абзаци дев'ятнадцятий - сорок другий
уважати відповідно абзацами сімнадцятим - сороковим)

дебіторська заборгованість за операціями з банками та за операціями з клієнтами банків;

абзац вісімнадцятий підпункту "д" пункту 1.3 глави 1 розділу IV виключено

(згідно з постановою Правління
Національного банку України від 06.02.2009 р. N 51,
у зв'язку з цим абзаци дев'ятнадцятий - сороковий
уважати відповідно абзацами вісімнадцятим - тридцять дев'ятим)

транзитний рахунок за операціями, здійсненими платіжними картками через банкомат;

прострочена заборгованість за кредитами, які надані органам державної влади та місцевого самоврядування;

(абзац дев'ятнадцятий підпункту "д" пункту 1.3 глави 1 розділу IV із змінами,
внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України
від 06.02.2009 р. N 51)

кредити, які надані фізичним особам;

нараховані доходи за кредитами, які надані фізичним особам;

прострочена заборгованість та прострочені нараховані доходи за кредитами, що надані фізичним особам;

абзац двадцять третій підпункту "д" пункту 1.3 глави 1 розділу IV виключено

(згідно з постановою Правління
Національного банку України від 06.02.2009 р. N 51)

абзац двадцять четвертий підпункту "д" пункту 1.3 глави 1 розділу IV виключено

(згідно з постановою Правління
Національного банку України від 06.02.2009 р. N 51,
у зв'язку з цим абзаци двадцять п'ятий - тридцять дев'ятий
уважати відповідно абзацами двадцять третім - тридцять сьомим)

акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком у торговому портфелі банку та в портфелі банку на продаж;

боргові цінні папери, випущені банками, небанківськими фінансовими установами та нефінансовими підприємствами, у торговому портфелі банку, у портфелі банку на продаж та в портфелі банку до погашення;

нараховані доходи за акціями та іншими цінними паперами з нефіксованим прибутком у торговому портфелі банку та в портфелі банку на продаж;

нараховані доходи за борговими цінними паперами в торговому портфелі банку, у портфелі банку на продаж та в портфелі банку до погашення;

прострочені нараховані доходи за борговими цінними паперами в портфелі банку на продаж та в портфелі банку до погашення;

товарно-матеріальні цінності;

основні засоби;

(абзац двадцять дев'ятий підпункту "д" пункту 1.3 глави 1 розділу IV із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 09.06.2010 р. N 273)

інші активи банку;

зобов'язання за всіма видами гарантій (акцептами, аваліями);

непокриті акредитиви;

абзац тридцять третій підпункту "д" пункту 1.3 глави 1 розділу IV виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 06.02.2009 р. N 51, у зв'язку з цим абзаци тридцять четвертий - тридцять сьомий уважати відповідно абзацами тридцять третім - тридцять шостим)

цінні папери до отримання за операціями андеррайтингу;

абзац тридцять четвертий підпункту "д" пункту 1.3 глави 1 розділу IV виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 06.02.2009 р. N 51, у зв'язку з цим абзаци тридцять п'ятий та тридцять шостий уважати відповідно абзацами тридцять четвертим та тридцять п'ятим)

інші зобов'язання, що надані клієнтам.

(підпункт "д" пункту 1.3 глави 1 розділу IV із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39, від 01.07.2003 р. N 279, від 17.06.2004 р. N 267, від 15.09.2004 р. N 443, в редакції постанови Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

Абзац вісімдесят другий пункту 1.3 глави 1 розділу IV виключено

(підпункт "д" пункту 1.3 глави 1 розділу IV доповнено абзацом тридцять п'ятим згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.12.2007 р. N 458, абзац вісімдесят другий пункту 1.3 глави 1 розділу IV із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 03.06.2016 р. N 338,

виключено згідно з постановою Правління
Національного банку України від 13.02.2017 р. N 9)

1.4. Сукупна сума відкритої валютної позиції банку за всіма іноземними валютами та банківськими металами розраховується на звітну дату в гривневому еквіваленті в такій послідовності:

визначається відкрита валютна позиція банку (довга або коротка) за кожною іноземною валютою та банківським металом. До розрахунку валютної позиції включається сума балансової вартості придбаних облігацій внутрішніх державних позик з індексованою вартістю, які оцінюються та відображаються в бухгалтерському обліку за справедливою вартістю, зменшена на розмір нарахованого купонного доходу, за кодом тієї валюти, відповідно до змін курсу якої здійснюється індексація їх номінальної вартості. До розрахунку валютної позиції не включаються активи, на які зменшується регулятивний капітал банку відповідно до підпунктів "а" - "г" пункту 1.7 глави 1 розділу II цієї Інструкції;

(абзац другий пункту 1.4 глави 1 розділу IV із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312, у редакції постанови Правління Національного банку України від 08.10.2015 р. N 683)

визначаються окремо сума довгих валютних позицій банку в усіх іноземних валютах та сума коротких валютних позицій банку в усіх іноземних валютах;

визначається сума відкритої валютної позиції в усіх банківських металах;

визначається більша сума довгих або коротких відкритих валютних позицій банку в усіх іноземних валютах;

до більшої суми (довгої або короткої) відкритої валютної позиції банку в усіх іноземних валютах додається сума відкритої валютної позиції банку в усіх банківських металах (без урахування знаку). Отримане значення є сукупною сумою відкритої валютної позиції банку за всіма іноземними валютами та банківськими металами.

(главу 1 розділу IV доповнено новим пунктом 1.4 згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.12.2007 р. N 458, у зв'язку з цим пункт 1.4 уважати пунктом 1.5)

1.5. Нормативне значення нормативу Н2 діючих банків має бути не менше ніж 10 відсотків.

(абзац перший пункту 1.5 глави 1 розділу IV у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

Для банків, що розпочинають банківську діяльність, цей норматив має становити:

(абзац другий пункту 1.5 глави 1 розділу IV із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

протягом перших 12 місяців діяльності (з дня отримання ліцензії) - не менше 15 відсотків;

протягом наступних 12 місяців - не менше 12 відсотків;

надалі - не менше 10 відсотків.

(пункт 1.5 глави 1 розділу IV в редакції постанови Правління Національного банку України від 04.06.2003 р. N 240)

Глава 2. Виключена

(глава 2 розділу IV із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39, від 01.11.2005 р. N 407, у редакції постанови Правління Національного банку України від 06.08.2008 р. N 228, із змінами внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 06.02.2009 р. N 51, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 25.12.2014 р. N 862)

Глава 3. Виключена

(глава 3 розділу IV із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 01.07.2003 р. N 279, від 01.11.2005 р. N 407, від 02.02.2007 р. N 31, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 06.08.2008 р. N 228)

Глава 3. Виключена

(розділ IV доповнено главою 3 згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, главу 3 розділу IV виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 25.12.2014 р. N 862)

(з 01.01.2019 р. розділ IV буде доповнено главою 2 згідно з підпунктом 2 пункту 4 Змін, затверджених постановою Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

(з 01.01.2020 р. розділ IV буде доповнено главою 3 згідно з підпунктом 3 пункту 4 Змін, затверджених постановою Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

Розділ V. НОРМАТИВИ ЛІКВІДНОСТІ

Глава 1. Вимоги до ліквідності банків

1.1. Ліквідність банку - це здатність банку забезпечити своєчасне виконання своїх грошових зобов'язань, яка визначається збалансованістю між строками і сумами погашення

розміщених активів та строками і сумами виконання зобов'язань банку, а також строками та сумами інших джерел і напрямів використання коштів (надання кредитів, інші витрати).

Абзац другий пункту 1 глави 1 розділу V виключено

(згідно з постановою Правління
Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

Банківська діяльність піддається ризику ліквідності - ризику недостатності надходжень грошових коштів для покриття їх відпливу, тобто ризику того, що банк не зможе розрахуватися в строк за власними зобов'язаннями у зв'язку з неможливістю за певних умов швидкої конверсії фінансових активів у платіжні засоби без суттєвих втрат.

У зв'язку з цим банки повинні постійно управляти ліквідністю, підтримуючи її на достатньому рівні для своєчасного виконання всіх прийнятих на себе зобов'язань з урахуванням їх обсягів, строковості й валюти платежів, забезпечувати потрібне співвідношення між власними та залученими коштами, формувати оптимальну структуру активів із збільшення частки високоякісних активів з прийнятним рівнем кредитного ризику для виконання правомірних вимог вкладників, кредиторів і всіх інших клієнтів.

1.2. З метою контролю за станом ліквідності банків Національний банк установлює такі нормативи ліквідності: миттєвої ліквідності (Н4), поточної ліквідності (Н5) та короткострокової ліквідності (Н6).

1.3. Під час розрахунку нормативів поточної ліквідності (Н5) та короткострокової ліквідності (Н6) необтяжені облігації внутрішньої державної позики, що рефінансуються Національним банком України, та боргові цінні папери, емітовані Національним банком України, у тому числі придбані за операціями репо (але не більше ніж сума за окремою операцією, яка включається до розрахунку нормативів ліквідності) з переходом права власності на такі цінні папери, включаються до активів без урахування строку до погашення.

(главу 1 розділу V доповнено пунктом 1.3 згідно з постановою
Правління Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250,
пункт 1.3 глави 1 розділу V із змінами, внесеними згідно з постановами
Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486,
від 29.12.2015 р. N 986)

У разі включення до розрахунку нормативів поточної ліквідності (Н5) та короткострокової ліквідності (Н6) зазначених необтяжених цінних паперів, придбаних за операціями репо з переходом права власності на цінні папери, до розрахунку не включаються відповідні суми наданих кредитів за цими операціями.

(пункт 1.3 глави 1 розділу V доповнено абзацом другим згідно з
постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

1.4. Під час розрахунку нормативів поточної ліквідності (Н5) та короткострокової ліквідності (Н6) банк має право зменшувати зобов'язання за наданими банком гарантіями, акредитивами, акцептами та аваліями на суму коштів у розрахунках, які є грошовим забезпеченням (покриттям) за цими зобов'язаннями, за умови одночасного дотримання таких вимог:

(абзац перший пункту 1.4 глави 1 розділу V із змінами, внесеними згідно з
постановою Правління Національного банку України від 03.06.2016 р. N 338)

безперечного контролю та доступу банку до грошового забезпечення;

право банку здійснити договірне списання коштів з рахунку, на якому обліковується грошове забезпечення, у разі невиконання контрагентом зобов'язань перед банком;

розміщення грошового забезпечення на строк не менший, ніж строк цих зобов'язань (без права дострокового вилучення).

(главу 1 розділу V доповнено пунктом 1.4 згідно з постановою Правління Національного банку України від 08.10.2015 р. N 683)

Глава 2. Норматив миттєвої ліквідності (Н4)

2.1. Норматив миттєвої ліквідності визначається як співвідношення високоліквідних активів до поточних зобов'язань банку.

Цей норматив установлює мінімально необхідний обсяг високоліквідних активів для забезпечення виконання поточних зобов'язань протягом одного операційного дня.

Норматив миттєвої ліквідності розраховується з урахуванням сальдо за кореспондентськими рахунками, що відкриті в інших банках, і за кореспондентськими рахунками інших банків.

2.2. До високоліквідних активів під час розрахунку нормативу миттєвої ліквідності включаються:

готівкові кошти;

кошти на кореспондентському рахунку банку в Національному банку (без урахування коштів обов'язкових резервів банку в Національному банку);

(абзац третій пункту 2.2 глави 2 розділу V із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 09.06.2010 р. N 273)

сума перевищення коштів, які обліковуються на кореспондентських рахунках, що відкриті в інших банках, зменшених на суму сформованих під них резервів (за мінусом коштів, що розміщені в банках, які визнані банкрутами, або ліквідовуються за рішенням уповноважених органів, або в яких призначена тимчасова адміністрація, або які зареєстровані в офшорних зонах), над сумою коштів, які обліковуються на кореспондентських рахунках інших банків;

(абзац четвертий пункту 2.2 глави 2 розділу V із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

необтяжені депозитні сертифікати Національного банку.

(пункт 2.2 глави 2 розділу V доповнено абзацом п'ятим згідно з постановою Правління Національного банку України від 25.12.2014 р. N 862)

2.3. До поточних зобов'язань банку під час розрахунку нормативу миттєвої ліквідності включаються:

кошти на кореспондентському рахунку Національного банку в банку;

сума перевищення коштів, які обліковуються на кореспондентських рахунках інших банків, над сумою коштів, які обліковуються на кореспондентських рахунках, що відкриті в інших банках;

кошти Державного бюджету України та інших фондів України;

кошти на вимогу суб'єктів господарювання, фізичних осіб і небанківських фінансових установ;

строкові кошти суб'єктів господарювання, фізичних осіб і небанківських фінансових установ, кінцевий строк погашення яких настав;

прострочена заборгованість за строковими вкладками (депозитами) інших банків;

транзитні рахунки за операціями з клієнтами банку та за іншими розрахунками.

2.4. Нормативне значення нормативу Н4 має бути не менше ніж 20 відсотків.

2.5. У разі наявності в банку розрахункових документів, що не виконані в строк з його вини, значення нормативу миттєвої ліквідності дорівнює нулю з часу виникнення цих зобов'язань.

(глава 2 розділу V у редакції постанови Правління
Національного банку України від 10.09.2009 р. N 541)

Глава 3. Норматив поточної ліквідності (Н5)

3.1. Норматив поточної ліквідності визначається як співвідношення активів з кінцевим строком погашення до 31 дня (включно) до зобов'язань банку з кінцевим строком погашення до 31 дня (включно).

Цей норматив установлює мінімально необхідний обсяг активів банку для забезпечення виконання поточного обсягу зобов'язань протягом одного календарного місяця.

Норматив поточної ліквідності розраховується з урахуванням сальдо розміщених і залучених коштів:

за кореспондентськими рахунками, що відкриті в інших банках, і за кореспондентськими рахунками інших банків;

за міжбанківськими кредитами/депозитами, що розміщені в інших банках та отримані від інших банків.

3.2. До активів банку з кінцевим строком погашення до 31 дня (включно) під час розрахунку нормативу поточної ліквідності включаються:

готівкові кошти;

банківські метали;

кошти на кореспондентських рахунках, що відкриті в Національному банку (без урахування коштів обов'язкових резервів банку в Національному банку);

(абзац четвертий пункту 3.2 глави 3 розділу V із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 09.06.2010 р. N 273)

строкові вклади (депозити), що розміщені в Національному банку;

сума перевищення коштів, які обліковуються на кореспондентських рахунках, що відкриті в інших банках, на рахунках строкових вкладів (депозитів), що розміщені в інших банках, та кредитів, що надані іншим банкам (за мінусом коштів, що розміщені в банках, які визнані банкрутами, або ліквідуються за рішенням уповноважених органів, або в яких призначена тимчасова адміністрація, або які зареєстровані в офшорних зонах), над сумою коштів, які обліковуються на кореспондентських рахунках інших банків, на рахунках строкових вкладів (депозитів) інших банків та кредитів, що отримані від інших банків;

кредити, що надані суб'єктам господарювання, органам державної влади, органам місцевого самоврядування та фізичним особам (без урахування простроченої заборгованості);

боргові цінні папери в торговому портфелі банку, у портфелі банку на продаж і в портфелі банку до погашення та інвестиції в асоційовані і дочірні компанії, які утримуються з метою продажу, за умови, що зазначені цінні папери є необтяженими та/або непростроченими та/або проти емітента таких цінних паперів не порушено справу про банкрутство.

(абзац восьмий пункту 3.2 глави 3 розділу V із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

Під час розрахунку нормативу поточної ліквідності активи банку з кінцевим строком погашення до 31 дня (включно) зменшуються на суму сформованих під них резервів.

(пункт 3.2 глави 3 розділу V доповнено абзацом дев'ятим згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

3.3. До зобов'язань банку з кінцевим строком погашення до 31 дня (включно) під час розрахунку нормативу поточної ліквідності включаються:

кошти на кореспондентському рахунку Національного банку в банку;

строкові вклади (депозити) Національного банку;

кредити, що отримані від Національного банку;

сума перевищення коштів, які обліковуються на кореспондентських рахунках інших банків, на рахунках строкових вкладів (депозитів) інших банків та кредитів, що отримані від інших банків, над сумою коштів, які обліковуються на кореспондентських рахунках, що відкриті в інших банках, на рахунках строкових вкладів (депозитів), що розміщені в інших банках, та кредитів, що надані іншим банкам;

кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій;

кошти клієнтів банку;

кошти Державного бюджету України та інших фондів України;

цінні папери власного боргу, емітовані банком;

прострочена заборгованість за короткостроковими кредитами, що отримані від Національного банку;

(пункт 3.3 глави 3 розділу V доповнено новим абзацом десятим згідно з постановою Правління Національного банку України від 09.06.2010 р. N 273)

прострочена заборгованість за довгостроковими кредитами, що отримані від Національного банку;

(пункт 3.3 глави 3 розділу V доповнено новим абзацом одинадцятим згідно з постановою Правління Національного банку України від 09.06.2010 р. N 273, у зв'язку з цим абзаци десятий - п'ятнадцятий уважати відповідно абзацами дванадцятим - сімнадцятим)

прострочена заборгованість за строковими вкладками (депозитами) інших банків;

прострочена заборгованість за кредитами, що отримані від інших банків;

кредиторська заборгованість з придбання активів;

субординований борг банку;

зобов'язання за всіма видами гарантій, порук, авалів;

зобов'язання з кредитування, що надані клієнтам і банкам.

3.4. Нормативне значення нормативу Н5 має бути не менше ніж 40 відсотків.

3.5. У разі наявності в банку розрахункових документів, що не виконані в строк з його вини, значення нормативу поточної ліквідності дорівнює нулю з часу виникнення цих зобов'язань.

(глава 3 розділу V із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39, від 01.11.2005 р. N 407, у редакції постанови Правління Національного банку України від 10.09.2009 р. N 541)

Глава 4. Норматив короткострокової ліквідності (Н6)

4.1. Норматив короткострокової ліквідності визначається як співвідношення активів до зобов'язань з кінцевим строком погашення до одного року.

(абзац перший пункту 4.1 глави 4 розділу V із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

Цей норматив установлює мінімально необхідний обсяг активів для забезпечення виконання своїх зобов'язань протягом одного року.

Норматив короткострокової ліквідності розраховується з урахуванням сальдо розміщених і залучених коштів:

за кореспондентськими рахунками, що відкриті в інших банках, і за кореспондентськими рахунками інших банків;

за міжбанківськими кредитами/депозитами, що розміщені в інших банках та отримані від інших банків.

4.2. До активів банку з кінцевим строком погашення до одного року під час розрахунку нормативу короткострокової ліквідності включаються:

(абзац перший пункту 4.2 глави 4 розділу V із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

готівкові кошти;

банківські метали;

кошти на кореспондентських рахунках, що відкриті в Національному банку (без урахування коштів обов'язкових резервів банку в Національному банку);

(абзац четвертий пункту 4.2 глави 4 розділу V із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 09.06.2010 р. N 273)

строкові вклади (депозити), що розміщені в Національному банку;

сума перевищення коштів, які обліковуються на кореспондентських рахунках, що відкриті в інших банках, на рахунках строкових вкладів (депозитів), що розміщені в інших банках, та кредитів, що надані іншим банкам (за мінусом коштів, що розміщені в банках, які визнані банкрутами або ліквідуються за рішенням уповноважених органів, або в яких призначена тимчасова адміністрація, або які зареєстровані в офшорних зонах), над сумою коштів, які обліковуються на кореспондентських рахунках інших банків, на рахунках строкових вкладів (депозитів), інших банків та кредитів, що отримані від інших банків;

кредити, що надані суб'єктам господарювання, органам державної влади, органам місцевого самоврядування та фізичним особам (без урахування простроченої заборгованості);

боргові цінні папери в торговому портфелі банку, у портфелі банку на продаж і в портфелі банку до погашення та інвестиції в асоційовані і дочірні компанії, які утримуються з метою продажу, за умови, що зазначені цінні папери є необтяженими та/або непростроченими та/або проти емітента таких цінних паперів не порушено справу про банкрутство;

(абзац восьмий пункту 4.2 глави 4 розділу V із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

безвідкличні безумовні зобов'язання з кредитування, що отримані від банків, які мають кредитний рейтинг, не нижчий, ніж "BBB-" згідно з міжнародною шкалою, підтверджений у бюлетені агентства (компанії) Standard&Poor's, або аналогічний рейтинг інших провідних світових рейтингових агентств (компаній) Fitch IBCA та Moody's Investors Service, у сумі, що обліковується не менше трьох місяців поспіль до дати розрахунку нормативу.

(пункт 4.2 глави 4 розділу V доповнено новим абзацом дев'ятим згідно з постановою Правління Національного банку України від 08.10.2015 р. N 683, у зв'язку з цим абзац дев'ятий уважати абзацом десятим)

Під час розрахунку нормативу короткострокової ліквідності активи банку з кінцевим строком погашення до одного року зменшуються на суму сформованих під них резервів.

(пункт 4.2 глави 4 розділу V доповнено абзацом десятим згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

4.3. До зобов'язань банку з кінцевим строком погашення до одного року під час розрахунку нормативу короткострокової ліквідності включаються:

кошти на кореспондентському рахунку Національного банку в банку;

строкові вклади (депозити) Національного банку;

кредити, що отримані від Національного банку;

сума перевищення коштів, які обліковуються на кореспондентських рахунках інших банків, на рахунках строкових вкладів (депозитів) інших банків та кредитів, що отримані від інших банків, над сумою коштів, які обліковуються на кореспондентських рахунках, що відкриті в інших банках, на рахунках строкових вкладів (депозитів), що розміщені в інших банках, та кредитів, що надані іншим банкам;

кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій;

кошти клієнтів банку;

кошти Державного бюджету України та інших фондів України;

цінні папери власного боргу, емітовані банком;

прострочена заборгованість за короткостроковими кредитами, що отримані від Національного банку;

(пункт 4.3 глави 4 розділу V доповнено новим абзацом десятим згідно з постановою Правління Національного банку України від 09.06.2010 р. N 273)

прострочена заборгованість за довгостроковими кредитами, що отримані від Національного банку;

(пункт 4.3 глави 4 розділу V доповнено новим абзацом одинадцятим згідно з постановою Правління Національного банку України від 09.06.2010 р. N 273, у зв'язку з цим абзаци десятий - п'ятнадцятий уважати відповідно абзацами дванадцятим - сімнадцятим)

прострочена заборгованість за строковими вкладками (депозитами) інших банків;

прострочена заборгованість за кредитами, що отримані від інших банків;

кредиторська заборгованість з придбання активів;

субординований борг банку;

зобов'язання за всіма видами гарантій, порук, авалів;

зобов'язання з кредитування, що надані клієнтам і банкам.

4.4. Нормативне значення нормативу Н6 має бути не менше ніж 60 відсотків.

(глава 4 розділу V із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, у редакції постанови Правління Національного банку України від 10.09.2009 р. N 541)

Розділ VI. НОРМАТИВИ КРЕДИТНОГО РИЗИКУ

Глава 1. Вимоги щодо обмеження кредитного ризику банків

1.1. До активних операцій, що пов'язані з кредитним ризиком, належать операції банку, що пов'язані з наданням клієнтам залучених коштів у тимчасове користування (надання кредитів у готівковій або безготівковій формі, на фінансування будівництва житла та у формі врахування векселів, розміщення депозитів, проведення факторингових операцій, операцій репо, фінансового лізингу тощо) або прийняттям зобов'язань про надання коштів у тимчасове користування (надання гарантій, поручительств, авалів тощо), а також операції з купівлі та продажу цінних паперів за дорученням клієнтів і від свого імені (включаючи андеррайтинг), будь-яке продовження строку погашення боргу, яке надано в обмін на зобов'язання боржника щодо повернення заборгованої суми.

(абзац перший пункту 1.1 глави 1 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454)

Абзац другий пункту 1.1 глави 1 розділу VI виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454, у зв'язку з виключенням абзацу другого та виноски 3 виноски 4 - 8 вважати відповідно виносками 3 - 7)

1.2. Банки зобов'язані мати ефективну політику та процедури своєчасного виявлення, розрахунку, оцінки, моніторингу, контролю та управління кредитним ризиком, у тому числі за операціями з пов'язаними з банком особами, а також великими ризиками щодо одного контрагента або групи пов'язаних контрагентів, пов'язаних з банком осіб. Ці політика та процедури мають охоплювати весь цикл кредитування, який включає видачу кредиту, оцінку кредиту, а також здійснення управління кредитним та інвестиційним портфелем.

(пункт 1.2 глави 1 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, у редакції постанови Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

1.3. Банк зобов'язаний забезпечити здійснення належного контролю за операціями з пов'язаними з банком особами.

Банк визначає пов'язаних з банком осіб згідно зі статтею 52 Закону України "Про банки і банківську діяльність".

(пункт 1.3 глави 1 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, у редакції постанови Правління Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.11.2014 р. N 723, у редакції постанови Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

1.4. Рішення про надання банком кредиту, позики, гарантії чи поручительства пов'язаним з банком особам (крім банків) у сумі, що перевищує 1 відсоток від регулятивного капіталу банку (фізичній особі) або 3 відсотки від регулятивного капіталу банку (юридичній особі), має прийматися правлінням або радою банку шляхом таємного голосування більшістю у 2/3 голосів за присутності щонайменше половини членів цього органу без участі зацікавленої особи.

(пункт 1.4 глави 1 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39, у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486, у редакції постанови Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 08.10.2015 р. N 683)

¹⁰ Виноску ¹⁰ виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, у зв'язку з цим виноски 11 - 13 уважати відповідно винасками 10 - 12)

1.5. Банку забороняється надавати кредити будь-якій особі для погашення цією особою будь-яких зобов'язань перед пов'язаною з банком особою; придбання активів пов'язаної з банком особи, за винятком продукції, що виробляється цією особою; придбання цінних паперів, розміщених чи підписаних пов'язаною з банком особою.

Банку забороняється опосередковано здійснювати кредитні операції з пов'язаними з банком особами, у тому числі розміщувати кошти в іншому банку для кредитування цим банком пов'язаних з банком осіб.

(главу 1 розділу VI доповнено новим пунктом 1.5 згідно з постановою Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312, у зв'язку з цим пункти 1.5 - 1.16 уважати відповідно пунктами 1.6 - 1.17)

1.6. Банкам забороняється для придбання власних цінних паперів прямо чи опосередковано надавати кредити будь-якій особі.

1.7. Банки можуть за попереднім дозволом Національного банку, який надається уповноваженою посадовою особою Національного банку, використовувати цінні папери власної емісії для забезпечення кредитів у розмірі до 20 відсотків загальної суми внеску акціонера (учасника) до статутного капіталу банку за умови дотримання банком усіх економічних нормативів та лімітів відкритої валютної позиції протягом шести місяців поспіль. Дозвіл на використання банками ощадних сертифікатів власної емісії для забезпечення кредитів не потрібен.

(пункт 1.7 глави 1 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 09.06.2010 р. N 273, від 08.10.2015 р. N 683)

1.8. Банк має право надавати бланкові кредити за умов додержання економічних нормативів та лімітів відкритої валютної позиції.

(пункт 1.8 глави 1 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 09.06.2010 р. N 273)

1.9. Під час розрахунку нормативів кредитного ризику два або більше контрагенти вважаються одним контрагентом (групою пов'язаних контрагентів) і такими, що несуть спільний економічний ризик, за наявності хоча б однієї з таких умов:

(абзац перший пункту 1.9 глави 1 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454)

- а) один контрагент є власником істотної участі іншого (інших);
- б) два або більше контрагенти мають хоча б одного спільного власника істотної участі (незалежно від того, чи він є також клієнтом банку);
- в) контрагенти використовують кредитні кошти для проведення спільної діяльності таким чином, що джерело повернення кредиту є для них спільним. Наприклад: мобілізація позичальниками коштів для придбання будь-якого активу (підприємства або іншого об'єкта власності) або для передавання коштів у кредит/користування іншій фізичній чи юридичній особі;
- г) два або більше контрагенти використовують кредитні кошти, що отримані від банку, для передавання в кредит/користування іншій фізичній чи юридичній особі;
- г) контрагенти використовують кредитні кошти, що отримані від банку, для передавання в кредит/користування іншим контрагентам, яким також надано банком кредити. У цьому разі одним контрагентом вважаються усі контрагенти, що отримали кредити від банку;
- д) контрагенти, та/або учасники, та/або учасники учасників контрагентів є асоційованими компаніями/дочірніми компаніями/асоційованими особами стосовно один одного;
- е) контрагенти є асоційованими особами фізичної особи, зазначеної в пунктах 1 - 3, 5, 6 частини першої статті 52 Закону України "Про банки і банківську діяльність".

(підпункт "е" пункту 1.9 глави 1 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

(пункт 1.9 глави 1 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, від 09.06.2010 р. N 273, у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

1.10. Пункт 1.10 глави 1 розділу VI виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

1.11. Пункт 1.11 глави 1 розділу VI виключено

(пункт 1.11 глави 1 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39, у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.11.2014 р. N 723, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

1.12. Пункт 1.12 глави 1 розділу VI виключено

(пункт 1.12 глави 1 розділу VI у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.11.2014 р. N 723, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

1.13. Пункт 1.13 глави 1 розділу VI виключено

(пункт 1.13 глави 1 розділу VI у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250, від 14.11.2013 р. N 454, від 17.11.2014 р. N 723, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312, у зв'язку з цим пункти 1.14 - 1.17 уважати відповідно пунктами 1.10 - 1.13)

1.10. Контрагенти, у яких держава в особі Кабінету Міністрів України або уповноважених ним органів є власником істотної участі, не є такими, що разом володіють акціями (паями/частками) банку або іншої юридичної особи, якщо ці контрагенти не пов'язані між собою виробничими зв'язками та зміни у фінансово-господарській діяльності одного контрагента не можуть вплинути на фінансовий стан (господарську діяльність) іншого.

(абзац перший пункту 1.10 глави 1 розділу VI в редакції постанови Правління Національного банку України від 01.07.2003 р. N 279, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 08.10.2015 р. N 683)

Контрагенти, у яких держава в особі Кабінету Міністрів України або уповноважених ним органів є власником 25 і більше відсотків статутного капіталу та які є власниками істотної участі іншого контрагента, не вважатимуться одним контрагентом.

(абзац другий пункту 1.10 глави 1 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 08.10.2015 р. N 683)

(пункт 1.10 глави 1 розділу VI в редакції постанов Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39, від 28.12.2011 р. N 479)

1.11. Пункт 1.11 глави 1 розділу VI виключено

(пункт 1.11 глави 1 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 20.05.2002 р. N 186, від 29.04.2004 р. N 192, від 19.02.2007 р. N 52, від 28.12.2011 р. N 479, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312, у зв'язку з цим пункти 1.12, 1.13 уважати відповідно пунктами 1.11, 1.12)

1.11. З метою зменшення банківських ризиків Національний банк установлює нормативи кредитного ризику, недотримання яких може призвести до фінансових труднощів у діяльності банку.

1.12. Під час розрахунку нормативів кредитного ризику активні операції включаються за балансовою вартістю ⁴ без урахування сум дисконтів/премій, а також нарахованих доходів, на які зменшується прибуток поточного року / основний капітал банку згідно з вимогами підпункту "в" пункту 1.4 глави 1 розділу II цієї Інструкції.

⁴ Балансова вартість визначається відповідно до нормативно-правових актів Національного банку з бухгалтерського обліку.

(главу 1 розділу VI доповнено новим пунктом 1.12 згідно з постановою Правління Національного банку України від 08.10.2015 р. N 683, у зв'язку з цим пункт 1.12 уважати пунктом 1.13)

1.13. Банк може виключати із загального обсягу кредитного ризику суму необтяжених облігацій внутрішньої державної позики, що рефінансуються Національним банком, та боргових цінних паперів, емітованих Національним банком, придбаних за операціями репо (але не більше ніж сума за окремою операцією, яка включається до розрахунку нормативів кредитного ризику) з переходом права власності на такі цінні папери.

(главу 1 розділу VI доповнено пунктом 1.13 згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486, пункт 1.13 глави 1 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 29.12.2015 р. N 986)

1.14. Під час розрахунку нормативів кредитного ризику банк має право зменшувати зобов'язання за наданими банком гарантіями, акредитивами, акцептами та аваліями на суму коштів у розрахунках, які є грошовим забезпеченням (покриттям) за цими зобов'язаннями, за умови одночасного дотримання вимог, визначених абзацами другим - четвертим пункту 1.4 глави 1 розділу V цієї Інструкції.

(главу 1 розділу VI доповнено пунктом 1.14 згідно з постановою Правління Національного банку України від 08.10.2015 р. N 683, пункт 1.14 глави 1 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 03.06.2016 р. N 338)

1.15. Під час розрахунку нормативів кредитного ризику банк має право зменшувати загальний обсяг кредитного ризику згідно з вимогами пункту 2.5 глави 2 та пункту 5 глави 4 розділу VI цієї Інструкції за умови подання банком у випадках, передбачених нормативно-правовими актами Національного банку, програми капіталізації/плану реструктуризації, складених, у тому числі за результатами діагностичного обстеження, а також плану заходів щодо приведення діяльності банку у відповідність до вимог законодавства щодо операцій з пов'язаними з банком особами та забезпечення виконання зазначених програм/планів у визначені в них строки.

(главу 1 розділу VI доповнено пунктом 1.15 згідно з постановою Правління Національного банку України від 03.06.2016 р. N 338)

Глава 2. Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7)

2.1. Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента встановлюється з метою обмеження кредитного ризику, що виникає внаслідок невиконання окремими контрагентами своїх зобов'язань.

2.2. Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента визначається як співвідношення суми всіх вимог банку до контрагента або групи пов'язаних контрагентів та всіх фінансових зобов'язань, наданих банком щодо контрагента або групи пов'язаних контрагентів, до регулятивного капіталу банку.

(пункт 2.2 глави 2 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39, від 06.02.2009 р. N 51, від 10.09.2009 р. N 541, від 28.12.2011 р. N 479, у редакції постанови Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

2.3. До вимог банку щодо контрагента або групи пов'язаних контрагентів уключаються:

1) щодо банків-контрагентів:

депозити, які розміщені в інших банках;

кредити, що надані іншим банкам;

боргові цінні папери, випущені банками;

дебіторська заборгованість за операціями з банками;

кошти банків у розрахунках;

2) щодо клієнтів (небанківських установ і фізичних осіб):

надані кредити, у тому числі за врахованими вексями;

факторингові операції, фінансовий лізинг, боргові цінні папери;

акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком;

дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами.

(пункт 2.3 глави 2 розділу VI із змінами, внесеними згідно з
постановами Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39,
від 01.07.2003 р. N 279,
від 01.11.2005 р. N 407,
від 06.02.2009 р. N 51,
від 28.12.2011 р. N 479,
від 22.11.2012 р. N 486,
від 14.11.2013 р. N 454,
від 17.11.2014 р. N 723,
від 12.05.2015 р. N 312,
у редакції постанови Правління
Національного банку України від 08.10.2015 р. N 683)

2.4. До фінансових зобов'язань, наданих банком щодо контрагента або групи пов'язаних контрагентів, уключаються:

(абзац перший пункту 2.4 глави 2 розділу VI у редакції постанови
Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454)

гарантії, поручительства, акредитиви, авалі та акцепти, що надані банком;

(абзац другий пункту 2.4 глави 2 розділу VI із змінами, внесеними згідно з
постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

абзац третій пункту 2.4 глави 2 розділу VI виключено

(згідно з постановою Правління
Національного банку України від 06.02.2009 р. N 51,
у зв'язку з цим абзац четвертий уважати абзацом третім)

зобов'язання з кредитування, що надані банком.

2.5. Банк під час розрахунку нормативу максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) має право зменшувати загальний обсяг кредитного ризику на суму забезпечення (але не більше ніж сума за окремою операцією, яка включається до розрахунку цього нормативу) у вигляді:

(абзац перший пункту 2.5 глави 2 розділу VI із змінами, внесеними згідно з
постановами Правління Національного банку України від 19.02.2007 р. N 52,
від 06.08.2008 р. N 228,

від 06.02.2009 р. N 51,
від 22.11.2012 р. N 486,
від 14.11.2013 р. N 454,
у редакції постанови Правління
Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312,
із змінами, внесеними згідно з постановами
Правління Національного банку України від 29.12.2015 р. N 986,
від 03.06.2016 р. N 338)

а) безумовного зобов'язання за умови, що це зобов'язання було надане безпосередньо на користь банку:

(абзац перший підпункту "а" пункту 2.5 глави 2 розділу VI із змінами,
внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України
від 03.06.2016 р. N 338)

урядами або центральними банками держав, що належать до категорії А ⁶;

або Міжнародним банком реконструкції та розвитку, чи Європейським банком реконструкції та розвитку, чи Міжнародною фінансовою корпорацією;

(абзац третій підпункту "а" пункту 2.5 глави 2 розділу VI із змінами,
внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України
від 10.09.2009 р. N 541)

або першокласними банками, що мають опублікований кредитний рейтинг не нижче інвестиційного класу ⁷, - за зобов'язаннями контрагентів із строком виконання один рік і менше.

⁶ Країни, що мають офіційну рейтингову оцінку не нижче категорії А, підтверджену в бюлетені однієї з провідних світових рейтингових компаній (Fitch IBCA, Standard&Poor's, Moody's).

(виноска 6 абзацу другого підпункту "а" пункту 2.5 глави 2 розділу VI у редакції постанови Правління Національного банку України від 06.02.2009 р. N 51)

⁷ Інвестиційний клас – кредитний рейтинг банку, підтверджений у бюлетені однієї з провідних світових рейтингових компаній (Fitch IBCA, Standard & Poor's, Moody's), який свідчить про низьку ймовірність невиконання зобов'язань.

(виноска 7 абзацу четвертого підпункту "а" пункту 2.5 глави 2 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

У разі дотримання зазначених вимог банк повинен мати такі документи:

оригінал безумовного зобов'язання, що поданий особами, які зазначені в підпункті "а" пункту 2.5 цієї глави. Цей документ має бути нотаріально засвідчений за місцем його видачі (крім акредитивів "стендбай"), перекладений на українську мову та легалізований в консульській установі України, якщо міжнародними договорами, у яких бере участь Україна, не передбачено інше. Зазначений документ може бути також засвідчений в посольстві відповідної держави в Україні та легалізований в Міністерстві закордонних справ України. Переклад зобов'язання у вигляді електронного документа (акредитиви "стендбай") має засвідчуватися нотаріально або банком-заявником, крім того Національний банк у будь-який

час може перевірити оригінал зобов'язання. До безумовних зобов'язань належать безумовні гарантії погашення заборгованості позичальника перед банком, уключаючи гарантії на першу вимогу, безвідкличні резервні акредитиви, що виконують функції фінансової гарантії. Безумовне зобов'язання має відповідати нормам міжнародного інституційного (приватного) права щодо зобов'язань такого типу, а саме: Уніфікованим правилам та звичаям для документарних акредитивів Міжнародної торгової палати, Уніфікованим правилам по договірних гарантіях Міжнародної торгової палати, Уніфікованим правилам Міжнародної торгової палати стосовно гарантій на першу вимогу та іншим міжнародно-правовим актам (у тому числі держави походження гаранта) з питань переказу грошей відповідно до статті 2 Закону України "Про платіжні системи та переказ коштів в Україні";

(абзац шостий підпункту "а" пункту 2.5 глави 2 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

підтвердження офіційного рейтингу гаранта відповідно до останніх видань бюлетенів провідних світових рейтингових компаній (Fitch IBCA, Standart & Poor's, Moody's тощо);

(абзац сьомий підпункту "а" пункту 2.5 глави 2 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

інші документи, що відповідають вимогам банківського законодавства відповідної країни, які за формою, змістом і засобами реалізації забезпечують виконання гарантом безумовних зобов'язань (за наявності);

б) грошового покриття у вигляді застави ощадних/депозитних сертифікатів, що випущені банком-кредитором, або майнових прав на грошові кошти контрагента / майнового поручителя, що розміщені на вкладному (депозитному) рахунку в банку-кредиторі.

(абзац перший підпункту "б" пункту 2.5 глави 2 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 03.06.2016 р. N 338)

Таке грошове покриття має бути надано у валюті, що відповідає валюті кредитної операції / вкладень в боргові цінні папери або іншій вільно конвертованій валюті 1-ї групи Класифікатора іноземних валют та банківських металів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 04 лютого 1998 року N 34 (у редакції постанови Правління Національного банку України 19 квітня 2016 року N 269).

(абзац другий підпункту "б" пункту 2.5 глави 2 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 19.02.2015 р. N 121, від 03.06.2016 р. N 338)

Договір про заставу майнових прав на грошові кошти (або договір про заставу ощадних/депозитних сертифікатів, що випущені банком-кредитором), який укладений з контрагентом / майновим поручителем, має передбачати умови щодо передавання цих коштів в управління банку на весь строк дії кредитного договору або розміщення боргових цінних паперів (без права дострокового вилучення) та право банку стягувати кошти з їх рахунків на погашення цього боргу в разі невиконання контрагентом / майновим поручителем зобов'язань перед банком.

(підпункт "б" пункту 2.5 глави 2 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, від 22.11.2012 р. N 486, у редакції постанови Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454)

(пункт 2.5 глави 2 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39, від 20.05.2002 р. N 186, в редакції постанови Правління Національного банку України від 01.07.2003 р. N 279)

2.6. Пункт 2.6 глави 2 розділу VI виключено

(пункт 2.6 глави 2 розділу VI в редакції постанов Правління Національного банку України від 01.07.2003 р. N 279, від 14.11.2013 р. N 454, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.11.2014 р. N 723, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312, у зв'язку з цим пункти 2.7 - 2.11 уважати відповідно пунктами 2.6 - 2.10)

2.6. У день зменшення загального обсягу кредитного ризику на суму забезпечення, що відповідає вимогам пункту 2.5 цієї глави, банк зобов'язаний:

(абзац перший пункту 2.6 глави 2 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, у редакції постанов Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454, від 12.05.2015 р. N 312)

відобразити інформацію в відповідному файлі, який використовується для розрахунку нормативу максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7).

(абзац другий пункту 2.6 глави 2 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 09.06.2010 р. N 273, від 14.11.2013 р. N 454, у редакції постанови Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

абзац третій пункту 2.6 глави 2 розділу VI виключено

(абзац третій пункту 2.6 глави 2 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, у редакції постанови Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454,

виключено згідно з постановою Правління
Національного банку України від 28.07.2015 р. N 492)

(пункт 2.6 глави 2 розділу VI із змінами, внесеними згідно з
постановою Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39,
в редакції постанови Правління
Національного банку України від 01.07.2003 р. N 279)

2.7. У разі пролонгації кредитного договору для підтвердження наявності грошового покриття (або безумовного зобов'язання) за цією кредитною операцією та права банку зменшувати загальний обсяг кредитного ризику на суму такого забезпечення під час розрахунку нормативу максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) банк зобов'язаний здійснити заходи, визначені пунктом 2.6 цієї глави.

(абзац перший пункту 2.7 глави 2 розділу VI із змінами, внесеними
згідно з постановами Правління Національного банку України
від 12.05.2015 р. N 312,
від 03.06.2016 р. N 338)

Структурний підрозділ Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку, здійснює контроль щодо наявності підстав для зменшення банком загального обсягу кредитного ризику на суму безумовного зобов'язання або грошового покриття під час розрахунку нормативу максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7).

Абзац третій пункту 2.7 глави 2 розділу VI виключено

(згідно з постановою Правління Національного
банку України від 12.05.2015 р. N 312)

(пункт 2.7 глави 2 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановами
Правління Національного банку України від 01.07.2003 р. N 279,
від 17.06.2004 р. N 267,
від 09.06.2010 р. N 273,
від 22.11.2012 р. N 486,
у редакції постанови Правління
Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454)

2.8. У разі консорціумного кредитування до розрахунку нормативу головного банку банківського консорціуму включається лише та частина кредиту, що надана безпосередньо цим банком.

(пункт 2.8 глави 2 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановою
Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454)

2.9. Нормативне значення нормативу Н7 не має перевищувати 25 відсотків.

2.10. Пункт 2.10 глави 2 розділу VI виключено

(главу 2 розділу VI доповнено пунктом 2.10 згідно з
постановою Правління Національного банку України
від 29.04.2004 р. N 192,
пункт 2.10 глави 2 розділу VI із змінами, внесеними згідно з
постановою Правління Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250,

Глава 3. Норматив великих кредитних ризиків (Н8)

3.1. Норматив великих кредитних ризиків встановлюється з метою обмеження концентрації кредитного ризику за окремим контрагентом або групою пов'язаних контрагентів.

3.2. Кредитний ризик, що прийняв банк на одного контрагента або групу пов'язаних контрагентів, усіх пов'язаних з банком осіб вважається великим, якщо сума всіх вимог банку до контрагента або групи пов'язаних контрагентів, усіх пов'язаних з банком осіб та всіх фінансових зобов'язань, наданих банком щодо контрагента або групи пов'язаних контрагентів, усіх пов'язаних з банком осіб, становить 10 відсотків і більше регулятивного капіталу банку.

(пункт 3.2 глави 3 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановами
Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454,
від 12.05.2015 р. N 312)

3.3. Норматив великих кредитних ризиків визначається як співвідношення суми всіх великих кредитних ризиків щодо контрагентів, груп пов'язаних контрагентів, усіх пов'язаних з банком осіб до регулятивного капіталу банку.

Якщо один клієнт банку входить одночасно до складу кількох груп пов'язаних контрагентів / пов'язаних з банком осіб, то під час розрахунку нормативу великих кредитних ризиків (Н8) сума всіх вимог банку до цього клієнта та всіх фінансових зобов'язань, наданих банком щодо цього клієнта, ураховується один раз.

(пункт 3.3 глави 3 розділу VI в редакції постанови
Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39,
із змінами, внесеними згідно з постановами
Правління Національного банку України від 01.07.2003 р. N 279,
від 14.11.2013 р. N 454,
від 12.05.2015 р. N 312,
у редакції постанови Правління
Національного банку України від 08.10.2015 р. N 683)

3.4. До вимог банку щодо контрагента, групи пов'язаних контрагентів, пов'язаних з банком осіб уключаються:

1) щодо банків-контрагентів:

депозити, які розміщені в інших банках;

кредити, що надані іншим банкам;

боргові цінні папери, випущені банками;

дебіторська заборгованість за операціями з банками;

кошти банків у розрахунках;

2) щодо клієнтів (небанківських установ і фізичних осіб):

надані кредити, у тому числі за врахованими векселями;
факторингові операції, фінансовий лізинг, боргові цінні папери;
акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком;
дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами.

(пункт 3.4 глави 3 розділу VI із змінами, внесеними згідно з
постановами Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39,
від 01.07.2003 р. N 279,
від 01.11.2005 р. N 407,
від 06.02.2009 р. N 51,
від 28.12.2011 р. N 479,
від 22.11.2012 р. N 486,
від 17.11.2014 р. N 723,
від 12.05.2015 р. N 312,
від 28.07.2015 р. N 492,
у редакції постанови Правління
Національного банку України від 08.10.2015 р. N 683)

3.5. До фінансових зобов'язань, наданих банком щодо контрагента, групи пов'язаних контрагентів, пов'язаних з банком осіб, включаються:

(абзац перший пункту 3.5 глави 3 розділу VI у редакції постанов
Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454,
від 12.05.2015 р. N 312)

гарантії, поручительства, акредитиви, авалі та акцепти, що надані банком;

(абзац другий пункту 3.5 глави 3 розділу VI із змінами, внесеними згідно з
постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

абзац третій пункту 3.5 глави 3 розділу VI виключено

(згідно з постановою Правління
Національного банку України від 06.02.2009 р. N 51,
у зв'язку з цим абзац четвертий уважати абзацом третім)

зобов'язання з кредитування, що надані банком.

3.6. Рішення кредитного комітету банку про можливість здійснення з контрагентом/позичальником активних операцій у розмірі 10 відсотків і більше регулятивного капіталу банку (з урахуванням сум усіх операцій, визначених у пунктах 3.4, 3.5 цієї глави, щодо контрагента) має бути затверджене правлінням та/або радою банку.

(пункт 3.6 глави 3 розділу VI у редакції постанови Правління
Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454,
із змінами, внесеними згідно з постановою Правління
Національного банку України від 17.11.2014 р. N 723)

3.7. Банк може враховувати норми пунктів 2.5, 2.6 глави 2 та 5, 6 глави 4 цього розділу під час визначення обсягу кредитного ризику контрагента, групи пов'язаних контрагентів, пов'язаних з банком осіб під час розрахунку нормативу великих кредитних ризиків (Н8).

(главу 3 розділу VI доповнено новим пунктом 3.7 згідно з постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454, у зв'язку з цим пункти 3.7 - 3.9 вважати відповідно пунктами 3.8 - 3.10, пункт 3.7 глави 3 розділу VI у редакції постанови Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

3.8. Нормативне значення нормативу Н8 не має перевищувати 8-кратний розмір регулятивного капіталу банку.

3.9. Якщо норматив великих кредитних ризиків перевищує 8-кратний розмір регулятивного капіталу, то вимоги до нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2) автоматично підвищуються:

(абзац перший пункту 3.9 глави 3 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454)

якщо перевищення становить не більше ніж 50 відсотків, то вимоги до нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2) подвоюються,

(абзац другий пункту 3.9 глави 3 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454)

якщо перевищення більше ніж 50 відсотків, то вимоги до нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2) потроюються.

(абзац третій пункту 3.9 глави 3 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 14.11.2013 р. N 454)

3.10. У разі консорціумного кредитування до розрахунку нормативу головного банку консорціуму включається лише та частина кредиту, що надана безпосередньо цим банком.

Глава 4. Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9)

1. Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (далі - норматив Н9) установлюється для обмеження ризику операцій з пов'язаними з банком особами, зменшення негативного впливу операцій з пов'язаними з банком особами на діяльність банку.

2. Норматив Н9 визначається як співвідношення сукупної суми всіх вимог банку до пов'язаних з банком осіб та суми всіх фінансових зобов'язань, наданих банком щодо пов'язаних з банком осіб, до регулятивного капіталу банку.

3. До вимог банку щодо пов'язаних з банком осіб включаються:

- 1) депозити, які розміщені в інших банках;
- 2) надані кредити, у тому числі за врахованими вексями;
- 3) факторингові операції, фінансовий лізинг, боргові цінні папери;

- 4) акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком;
- 5) дебіторська заборгованість;
- 6) кошти банків у розрахунках.

(пункт 3 глави 4 розділу VI у редакції постанови
Правління Національного банку України від 08.10.2015 р. N 683)

4. До фінансових зобов'язань, наданих банком щодо пов'язаних з банком осіб, уключаються:

- 1) гарантії, поручительства, акредитиви, авалі та акцепти, що надані банком;
- 2) зобов'язання з кредитування, що надані банком.

5. Банк під час розрахунку нормативу Н9 має право зменшувати загальний обсяг кредитного ризику на суму забезпечення (але не більше ніж сума за окремою операцією, яка включається до розрахунку цього нормативу) у вигляді:

(абзац перший пункту 5 глави 4 розділу VI із змінами, внесеними
згідно з постановами Правління Національного банку України
від 29.12.2015 р. N 986,
від 03.06.2016 р. N 338)

1) безумовного зобов'язання за умови, що це зобов'язання було надане безпосередньо на користь банку Міжнародним банком реконструкції та розвитку чи Європейським банком реконструкції та розвитку, чи Міжнародною фінансовою корпорацією;

(підпункт 1 пункту 5 глави 4 розділу VI із змінами, внесеними
згідно з постановою Правління Національного банку України
від 03.06.2016 р. N 338)

2) грошового покриття у вигляді застави майнових прав на грошові кошти пов'язаної з банком особи / майнового поручителя, що розміщені на вкладному (деPOSITному) рахунку в банку-кредиторі.

(абзац перший підпункту 2 пункту 5 глави 4 розділу VI із змінами,
внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України
від 03.06.2016 р. N 338)

Грошове покриття має бути надано у валюті, що відповідає валюті кредитної операції або іншій вільно конвертованій валюті 1-ї групи Класифікатора іноземних валют та банківських металів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 04 лютого 1998 року N 34 (у редакції постанови Правління Національного банку України 19 квітня 2016 року N 269).

(абзац другий підпункту 2 пункту 5 глави 4 розділу VI із змінами,
внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України
від 03.06.2016 р. N 338)

Договір про заставу майнових прав на грошові кошти, укладений з пов'язаною з банком особою / майновим поручителем, має передбачати умови щодо передавання цих коштів в управління банку на весь строк дії кредитного договору (без права дострокового вилучення)

та право банку стягувати кошти з їх рахунків на погашення цього боргу в разі невиконання пов'язаною з банком особою / майновим поручителем зобов'язань перед банком.

Розмір процентної ставки за депозитним договором, майнові права за яким передано банку для забезпечення боргу, не може перевищувати розміру процентної ставки за відповідним кредитним договором, укладеним з пов'язаною з банком особою.

6. У день зменшення загального обсягу кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами на суму забезпечення, що відповідає вимогам пункту 5 цієї глави, банк зобов'язаний відобразити інформацію у відповідному файлі, який використовується для розрахунку нормативу Н9.

(пункт 6 глави 4 розділу VI у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.07.2015 р. N 492)

7. У разі пролонгації кредитного договору для підтвердження наявності забезпечення, що відповідає вимогам пункту 5 цієї глави, за цією кредитною операцією та права банку зменшувати загальний обсяг кредитного ризику на суму такого забезпечення під час розрахунку нормативу Н9 банк зобов'язаний здійснити заходи, визначені пунктом 6 цієї глави.

(абзац перший пункту 7 глави 4 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 03.06.2016 р. N 338)

Структурний підрозділ Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку, здійснює контроль за наявністю підстав для зменшення банком загального обсягу кредитного ризику на суму забезпечення, що відповідає вимогам пункту 5 цієї глави, під час розрахунку нормативу Н9.

8. У разі консорціумного кредитування до розрахунку нормативу головного банку консорціуму включається лише та частина кредиту, що надана безпосередньо цим банком.

9. Нормативне значення нормативу Н9 не має перевищувати 25 відсотків.

(глава 4 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39, від 29.04.2004 р. N 192, від 17.06.2004 р. N 267, від 01.11.2005 р. N 407, від 06.02.2009 р. N 51, від 10.09.2009 р. N 541, від 20.06.2012 р. N 250, від 22.11.2012 р. N 486, від 14.11.2013 р. N 454, від 17.11.2014 р. N 723, від 19.02.2015 р. N 121, у редакції постанови Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

Глава 5. Главу 5 розділу VI виключено

(глава 5 розділу VI із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39,

від 01.11.2005 р. N 407,
від 06.02.2009 р. N 51,
від 10.09.2009 р. N 541,
від 22.11.2012 р. N 486,
від 14.11.2013 р. N 454,
від 17.11.2014 р. N 723,

виключено згідно з постановою Правління
Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

Розділ VII. НОРМАТИВИ ІНВЕСТУВАННЯ

Глава 1. Вимоги щодо здійснення банками інвестицій

1.1. Національний банк здійснює контроль за придбанням банком корпоративних прав (акцій, паїв, часток) в обмін на кошти або майно з метою отримання доходу/прибутку або права на участь в управлінні юридичною особою, у тому числі за прямими інвестиціями (далі - інвестиції).

(абзац перший пункту 1.1 глави 1 розділу VII у редакції постанови
Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

Прямі інвестиції банків - це внесення банками власних коштів або майна до статутного капіталу юридичної особи в обмін на корпоративні права (акції, паї, частки), емітовані такою юридичною особою.

(абзац другий пункту 1.1 глави 1 розділу VII із змінами, внесеними згідно з
постановою Правління Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250)

1.2. Банк, регулятивний капітал якого відповідає вимогам пунктів 2.1, 2.2 глави 2 розділу II цієї Інструкції, має право здійснити інвестицію без письмового дозволу, якщо:

(абзац перший пункту 1.2 глави 1 розділу VII із змінами, внесеними
згідно з постановою Правління Національного банку України
від 17.11.2014 р. N 723)

а) інвестиція у фінансову установу становить у сукупності не більше ніж 1 відсоток статутного капіталу банку;

б) інвестиція здійснюється до статутного капіталу бюро кредитних історій, що має ліцензію національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

1.3. Банк здійснює інвестицію на підставі письмового дозволу Національного банку, який надається в порядку, установленому цією главою:

а) у фінансову установу в обсязі більше 1 відсотка статутного капіталу банку;

б) в юридичну особу в обсязі 20 і більше відсотків її статутного капіталу та/або голосів (крім інвестицій у фінансову установу в обсязі менше 1 відсотка статутного капіталу банку).

1.4. Банк має право здійснити інвестицію (у тому числі у фінансову установу в обсязі, що перевищує 1 відсоток статутного капіталу банку) за умови одночасного дотримання таких спеціальних вимог:

(абзац перший пункту 1.4 глави 1 розділу VII із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

а) строк банківської діяльності становить не менше ніж три роки;

б) розмір регулятивного капіталу банку відповідає подвійному мінімальному розміру регулятивного капіталу банку (Н1), передбаченому пунктами 2.1, 2.2 глави 2 розділу II цієї Інструкції;

(підпункт "б" пункту 1.4 глави 1 розділу VII із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.11.2014 р. N 723)

в) банк не є об'єктом застосування заходів впливу (в частині щодо обмеження, зупинення чи припинення здійснення окремих видів операцій);

г) виконання протягом останніх шести місяців економічних нормативів та вимог щодо порядку формування обов'язкових резервів;

(підпункт "г" пункту 1.4 глави 1 розділу VII із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

г) наявність прибутку за даними балансу банку протягом останніх шести місяців.

1.5. Банк має протягом трьох робочих днів надіслати письмове повідомлення структурному підрозділу Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку, про здійснення інвестиції згідно з пунктами 1.2 - 1.4 цієї глави.

(абзац перший пункту 1.5 глави 1 розділу VII із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

Банку забороняється інвестувати кошти в юридичну особу, статутом якої передбачена повна відповідальність її власників.

1.6. Банк для отримання письмового дозволу подає до структурного підрозділу Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку, такі документи:

(абзац перший пункту 1.6 глави 1 розділу VII із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

клопотання банку про видачу письмового дозволу за підписом голови правління банку;

обґрунтування мети і розміру очікуваного ефекту від інвестицій;

інформацію щодо дотримання банком установлених нормативів та спеціальних вимог для отримання письмового дозволу Національного банку на здійснення інвестиції.

Структурний підрозділ Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку, протягом 20 робочих днів із дня отримання всіх документів перевіряє дотримання банком вимог, визначених пунктом 1.4 цієї глави.

(абзац п'ятий пункту 1.6 глави 1 розділу VII із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486, від 19.06.2015 р. N 392,

1.7. Національний банк приймає рішення про відмову банку в наданні письмового дозволу на здійснення інвестиції, якщо дійде висновку, що зазначена операція матиме негативний вплив на фінансовий стан банку та/або створюватиме загрозу безпеці коштів вкладників та інших кредиторів банку.

(абзац перший пункту 1.7 глави 1 розділу VII із змінами, внесеними згідно з
постановами Правління Національного банку України від 19.06.2015 р. N 392,
від 08.10.2015 р. N 683)

Рішення Національного банку про надання дозволу / відмову в наданні дозволу приймається уповноваженою посадовою особою Національного банку, про що банку повідомляється листом не пізніше п'ятого робочого дня з дня прийняття відповідного рішення.

(абзац другий пункту 1.7 глави 1 розділу VII у редакції постанови
Правління Національного банку України від 08.10.2015 р. N 683)

У разі прийняття Національним банком рішення про відмову у наданні дозволу в листі зазначаються підстави для відмови.

1.8. Порушення порядку отримання письмового дозволу на здійснення інвестиції є підставою для застосування до банку адекватних заходів впливу.

1.9. Національний банк з метою обмеження інвестиційного ризику, пов'язаного зі здійсненням банками інвестицій та операцій із цінними паперами, установлює такі нормативи інвестування: норматив інвестування в цінні папери окремо за кожною установою (Н11), норматив загальної суми інвестування (Н12).

1.10. До розрахунку нормативів інвестування не включаються суми акцій та інших цінних паперів, придбаних банком:

а) у зв'язку з реалізацією права заставодержателя та за умови, що банк не утримує їх більше одного року;

б) у зв'язку з інвестицією, яка здійснюється в статутний капітал банку - учасника банківської групи, визнаної Національним банком, до складу якої входить цей банк;

(підпункт "б" пункту 1.10 глави 1 розділу VII із змінами, внесеними
згідно з постановою Правління Національного банку України
від 14.11.2013 р. N 454)

в) за договором про андеррайтинг та знаходяться у власності банку не більше одного року;

г) за рахунок та від імені своїх клієнтів.

Про невключення відповідних сум до розрахунку нормативів інвестування банки зобов'язані повідомляти Національний банк до 10 числа місяця, наступного за звітним, а також мають подавати план реалізації одержаних цінних паперів у зв'язку з реалізацією права заставодержателя та відповідного документального підтвердження, що такі папери були одержані на погашення заборгованості за попередньо наданим кредитом.

Банк зобов'язаний здійснити дії згідно з пунктами 1.3 - 1.6 цієї глави, якщо протягом року з моменту придбання акцій та інших цінних паперів у зв'язку з реалізацією права заставодержателя або за договором про андеррайтинг він не здійснив відчуження таких цінних паперів.

(пункт 1.10 глави 1 розділу VII доповнено абзацом згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

(глава 1 розділу VII із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39, від 06.02.2009 р. N 51, у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

Глава 2. Норматив інвестування в цінні папери окремо за кожною установою (Н11)

2.1. Норматив інвестування в цінні папери окремо за кожною установою встановлюється для обмеження ризику, пов'язаного з інвестуванням в акції, паї, частки та інвестиційні сертифікати окремої юридичної особи.

(пункт 2.1 глави 2 розділу VII у редакції постанови Правління Національного банку України від 06.02.2009 р. N 51)

2.2. Норматив інвестування в цінні папери окремо за кожною установою визначається як співвідношення розміру коштів, які інвестуються на придбання акцій (паїв, часток) та інвестиційних сертифікатів окремо за кожною установою, до статутного капіталу банку.

(пункт 2.2 глави 2 розділу VII із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 06.02.2009 р. N 51, від 28.12.2011 р. N 479)

2.3. До коштів, що інвестуються, включаються:

акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком у торговому портфелі банку та в портфелі банку на продаж, що випущені установою;

(абзац другий пункту 2.3 глави 2 розділу VII в редакції постанови Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

вкладення в асоційовані та дочірні установи.

(абзац третій пункту 2.3 глави 2 розділу VII в редакції постанови Правління Національного банку України від 28.02.2002 р. N 81)

2.4. Пункт 2.4 глави 2 розділу VII виключено

(пункт 2.4 глави 2 розділу VII в редакції постанови Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, у зв'язку з цим пункт 2.5 уважати пунктом 2.4)

2.4. Нормативне значення нормативу Н11 не має перевищувати 15 відсотків.

Глава 3. Норматив загальної суми інвестування (Н12)

3.1. Норматив загальної суми інвестування встановлюється для обмеження ризику, пов'язаного із здійсненням банком інвестиційної діяльності.

(абзац перший пункту 3.1 глави 3 розділу VII у редакції постанови Правління Національного банку України від 06.02.2009 р. N 51)

Абзац другий пункту 3.1 глави 3 розділу VII виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

3.2. Норматив загальної суми інвестування визначається як співвідношення суми коштів, що інвестуються на придбання акцій (паїв/часток) та інвестиційних сертифікатів будь-якої юридичної особи, до статутного капіталу банку.

(пункт 3.2 глави 3 розділу VII із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 06.02.2009 р. N 51, від 28.12.2011 р. N 479)

3.3. До коштів, що інвестуються, включаються:

акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком у торговому портфелі банку та в портфелі банку на продаж, що випущені банками, небанківськими фінансовими установами та іншими емітентами;

(абзац другий пункту 3.3 глави 3 розділу VII в редакції постанови Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407)

вкладення в асоційовані та дочірні компанії.

3.4. Пункт 3.4 глави 3 розділу VII виключено

(пункт 3.4 глави 3 розділу VII в редакції постанови Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, у зв'язку з цим пункт 3.5 уважати пунктом 3.4)

3.4. Нормативне значення нормативу Н12 не має перевищувати 60 відсотків.

Розділ VIII. Виключено

(розділ VIII із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39, від 13.03.2003 р. N 107, від 17.11.2004 р. N 552, від 12.08.2005 р. N 290, від 06.02.2009 р. N 51,

виключено згідно з постановою Правління
Національного банку України від 28.02.2009 р. N 107,
у зв'язку з цим розділи IX та X уважати відповідно розділами VIII та IX)

Розділ VIII. СПЕЦІАЛЬНІ ВИМОГИ ЩОДО ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ

Глава 1. Встановлення спеціальних значень економічних нормативів

1.1. Національний банк здійснює регулювання діяльності спеціалізованих банків через економічні нормативи і встановлює спеціальні вимоги стосовно певного виду діяльності банків.

Банк набуває статусу спеціалізованого ощадного банку, якщо більше ніж 50 відсотків пасивів банку є вкладами фізичних осіб (незалежно від типу активів).

Банк набуває статусу спеціалізованого банку довірчого управління, якщо обсяг операцій за договорами довірчого управління становить 100 і більше відсотків сукупних активів банку.

(пункт 1.1 глави 1 розділу VIII у редакції постанови
Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

Банк, що є управителем фонду фінансування будівництва (далі - ФФБ), має право зменшувати обсяг операцій за договорами довірчого управління на суму коштів, спрямованих на фінансування будівництва, за умови одночасного дотримання вимог, передбачених пунктом 3.1 глави 3 розділу VIII цієї Інструкції.

(пункт 1.1 глави 1 розділу VIII доповнено абзацом четвертим згідно з
постановою Правління Національного банку України від 18.02.2016 р. N 91)

1.2. Спеціалізовані банки у зв'язку із концентрацією ризиків зобов'язані дотримуватися спеціальних значень економічних нормативів.

(пункт 1.2 глави 1 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з
постановою Правління Національного банку України
від 06.08.2008 р. N 228,
у редакції постанови Правління
Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

1.3. Для спеціалізованих ощадних банків установлюються спеціальні значення таких економічних нормативів:

нормативу миттєвої ліквідності (Н4) - не менше ніж 30 відсотків;

нормативу максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) у розмірі - не більше ніж 20 відсотків;

нормативу максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9) - не більше ніж 20 відсотків.

(пункт 1.3 глави 1 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з постановами
Правління Національного банку України від 15.09.2004 р. N 443,
від 01.11.2005 р. N 407,
від 28.12.2011 р. N 479,
від 12.05.2015 р. N 312,

від 28.07.2015 р. N 492,
у редакції постанови Правління
Національного банку України від 13.02.2017 р. N 9)

1.4. Для спеціалізованих банків довірчого управління установлюються спеціальні значення таких економічних нормативів:

нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2) - не менше ніж 20 відсотків;

(абзац другий пункту 1.4 глави 1 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

абзац третій пункту 1.4 глави 1 розділу VIII виключено

(згідно з постановою Правління
Національного банку України від 25.12.2014 р. N 862)

нормативу миттєвої ліквідності (Н4) - не менше ніж 40 відсотків;

нормативу максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) - не більше ніж 15 відсотків;

нормативу максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9) - не більше ніж 20 відсотків.

(абзац п'ятий пункту 1.4 глави 1 розділу VIII у редакції постанови
Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

(пункт 1.4 глави 1 розділу VIII у редакції постанови
Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

1.5. Нормативні значення інших економічних нормативів для спеціалізованих банків установлюються такі самі, як для універсальних банків.

(пункт 1.5 глави 1 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з постановами
Правління Національного банку України від 12.11.2003 р. N 489,
від 06.08.2008 р. N 228,
у редакції постанови Правління
Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

1.6. Національний банк залежно від виду спеціалізації банку, рівня його капіталу може висувати до нього додаткові вимоги з метою забезпечення фінансової стійкості цього банку.

(пункт 1.6 глави 1 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з постановою
Правління Національного банку України від 06.08.2008 р. N 228,
у редакції постанови Правління
Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

1.7. Пункт 1.7 глави 1 розділу IX виключено

(згідно з постановою Правління
Національного банку України від 16.11.2005 р. N 430,
у зв'язку з цим пункти 1.8 - 1.11 уважати відповідно пунктами 1.7 - 1.10)

1.7. До зобов'язань банку за вкладками фізичних осіб належать:

поточні рахунки фізичних осіб;

кошти в розрахунках фізичних осіб;

кошти фізичних осіб для розрахунків платіжними картками;

нараховані витрати за коштами до запитання фізичних осіб;

короткострокові депозити фізичних осіб;

довгострокові депозити фізичних осіб;

нараховані витрати за строковими коштами фізичних осіб;

ощадні (деPOSITні) сертифікати, емітовані банком, що придбані фізичними особами;

(абзац дев'ятий пункту 1.7 глави 1 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

нараховані витрати за ощадними (деPOSITними) сертифікатами, емітованими банком, що придбані фізичними особами.

(абзац десятий пункту 1.7 глави 1 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

(пункт 1.7 глави 1 розділу VIII у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

1.8. Розмір залучення вкладів фізичних осіб спеціалізованими банками (крім спеціалізованих ощадних банків) не може становити більше ніж 5 відсотків капіталу банку.

(пункт 1.8 глави 1 розділу VIII у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

1.9. Максимальний розмір залучення вкладів фізичних осіб для всіх новостворених банків має становити:

протягом першого року діяльності - співвідношення вкладів фізичних осіб до регулятивного капіталу має бути не більше ніж 50 відсотків;

протягом другого року діяльності - співвідношення вкладів фізичних осіб до регулятивного капіталу має бути не більше ніж 100 відсотків.

Надалі, якщо банк має високий і стабільний рівень надходжень, що забезпечує його прибуткову діяльність, основні показники фінансової діяльності банку відповідають нормативним вимогам або перевищують їх, то він може залучати вклади фізичних осіб без цих обмежень.

(пункт 1.9 глави 1 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39, від 15.09.2004 р. N 443, від 06.08.2008 р. N 228,

1.10. Недотримання банками встановлених спеціальних значень економічних нормативів є підставою для вжиття Національним банком відповідних заходів впливу згідно з Законом України "Про банки і банківську діяльність" та нормативно-правовими актами Національного банку з питань застосування до банків заходів впливу за порушення вимог банківського законодавства.

1.11. Банки, які не дотримуються встановлених спеціальних значень нормативів кредитного ризику у зв'язку з набуттям статусу спеціалізованого, зобов'язані протягом місяця подати структурному підрозділу Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку, План заходів щодо приведення спеціальних значень нормативів кредитного ризику у відповідність до нормативних вимог із зазначенням термінів виконання заходів та обґрунтуванням досягнення планових показників у визначені терміни. Неподання або невиконання банком цього плану заходів є підставою для застосування Національним банком до банку адекватних заходів впливу.

(главу 1 розділу VIII доповнено пунктом 1.11 згідно з постановою
Правління Національного банку України від 08.10.2015 р. N 683)

Глава 2. Порядок дотримання спеціальних значень економічних нормативів, установлених для спеціалізованих ощадних банків

2.1. Банк набуває статусу спеціалізованого ощадного банку та зобов'язаний з наступного робочого дня дотримуватися економічних нормативів у значеннях, що встановлені для спеціалізованих ощадних банків з урахуванням вимог цієї глави, якщо більше ніж 50 відсотків пасивів банку є вкладами фізичних осіб (незалежно від типу активів).

(пункт 2.1 глави 2 розділу VIII у редакції постанови
Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

2.2. Банки зобов'язані постійно за станом на кожний робочий день визначати співвідношення середньоарифметичних залишків за вкладами фізичних осіб до середньоарифметичних залишків пасивів банку (далі - співвідношення) за останні 30 календарних днів поспіль згідно з даними щоденного балансу банку без урахування розрахунків між відокремленими підрозділами банку.

(пункт 2.2 глави 2 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з
постановою Правління Національного банку України від 01.11.2005 р. N 407,
у редакції постанови Правління
Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

2.3. Пункт 2.3 глави 2 розділу VIII виключено

(згідно з постановою Правління
Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479,
у зв'язку з цим пункт 2.4 уважати пунктом 2.3)

2.3. Визначення співвідношення та контроль за дотриманням економічних нормативів банками здійснюються таким чином:

а) структурний підрозділ Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку, щоденно контролює значення визначеного вище співвідношення.

(абзац перший підпункту "а" пункту 2.3 глави 2 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

Якщо на певну дату (за останні 30 календарних днів поспіль) співвідношення за розрахунками банку досягне 45 відсотків і більше, то банк має надіслати до структурного підрозділу Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку, обґрунтовані пояснення щодо причин, унаслідок яких утворилося таке співвідношення, та про намір набутти статус спеціалізованого ощадного банку;

(абзац другий підпункту "а" пункту 2.3 глави 2 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, від 22.11.2012 р. N 486)

б) якщо на певну дату (за останні 30 календарних днів поспіль) співвідношення за розрахунками банку становитиме більше ніж 50 відсотків пасивів, то банк з наступного робочого дня має дотримуватися протягом 180 календарних днів значень економічних нормативів, що встановлені для спеціалізованих ощадних банків відповідно до пункту 1.3 глави 1 цього розділу.

(підпункт "б" пункту 2.3 глави 2 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

Абзац другий підпункту "б" пункту 2.3 глави 2 розділу VIII виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

абзац третій підпункту "б" пункту 2.3 глави 2 розділу VIII виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

абзац четвертий підпункту "б" пункту 2.3 глави 2 розділу VIII виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

Абзац п'ятий підпункту "б" пункту 2.3 глави 2 розділу VIII виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

в) якщо через 180 календарних днів з дня застосування економічних нормативів у значеннях, що встановлені для спеціалізованих ощадних банків, співвідношення за цей період становитиме 50 і менше відсотків, то банк, починаючи з наступного робочого дня, має дотримуватися економічних нормативів у значеннях, що встановлені для універсальних банків.

Якщо за 180 календарних днів з дня застосування економічних нормативів у значеннях, що встановлені для спеціалізованих ощадних банків, співвідношення за цей період становитиме більше ніж 50 відсотків, то банк має дотримуватися протягом наступних 360 днів значень

економічних нормативів, що встановлені для спеціалізованих ощадних банків відповідно до пункту 1.3 глави 1 цього розділу;

г) якщо через 360 днів з дня застосування економічних нормативів у значеннях, що встановлені для спеціалізованих ощадних банків, співвідношення, визначене за останні 180 календарних днів, становитиме 50 відсотків і менше, то банк з наступного робочого дня має дотримуватися економічних нормативів у значеннях, що встановлені для універсальних банків.

Якщо через 360 днів з дня застосування економічних нормативів у значеннях, що встановлені для спеціалізованих ощадних банків, співвідношення, визначене за останні 180 календарних днів, становитиме більше 50 відсотків, то банк має дотримуватися економічних нормативів у значеннях, що встановлені для спеціалізованих ощадних банків протягом наступних 360 днів.

2.4. Пункт 2.4 глави 2 розділу VIII виключено

(главу 2 розділу VIII доповнено пунктом 2.4 згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, пункт 2.4 глави 2 розділу VIII виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 08.10.2015 р. N 683)

(розділ VIII доповнено главою 2 згідно з постановою Правління Національного банку України від 15.09.2004 р. N 443)

Глава 3. Порядок дотримання спеціальних значень економічних нормативів, установлених для спеціалізованих банків довірчого управління

3.1. Банки зобов'язані постійно за станом на кожний робочий день визначати співвідношення середньоарифметичних залишків за операціями довірчого управління до середньоарифметичних залишків сукупних активів банку (далі - співвідношення) за останні 30 календарних днів поспіль згідно з даними щоденного балансу банку.

Банк зобов'язаний з наступного робочого дня дотримуватися в порядку, визначеному цією главою, спеціальних значень економічних нормативів, установлених для спеціалізованих банків довірчого управління, якщо визначене співвідношення досягне 100 і більше відсотків сукупних активів банку.

До операцій довірчого управління належать операції, що обліковуються за позабалансовими рахунками групи 978 "Активні рахунки довірчого управління".

Банк, що є управителем ФФБ, має право зменшувати обсяг операцій за договорами довірчого управління на суму коштів, спрямованих на фінансування будівництва, за умови наявності документального підтвердження здійснення ним контролю за:

цільовим використанням забудовником спрямованих на будівництво коштів та вартістю будівництва;

дотриманням строків будівництва;

дотриманням технічних характеристик об'єктів будівництва та/або об'єктів інвестування;

передаванням забудовником збудованих об'єктів інвестування довірцелям за актами про приймання-передавання;

своєчасним наданням забудовником банку, що є управителем ФФБ, звітності за об'єктом будівництва.

Сума коштів, спрямованих на фінансування будівництва, має бути підтверджена документами, які оформлені згідно із законодавством України, містять відомості про господарські операції та підтверджують їх здійснення.

Банк, що є управителем ФФБ, не має права зменшувати обсяг операцій за договорами довірчого управління одного ФФБ на суму коштів, спрямованих на фінансування об'єктів іншого ФФБ.

Банк, що є управителем ФФБ, не має права зменшувати обсяг операцій за договорами довірчого управління на суму коштів, спрямованих на фінансування будівництва, у разі:

відкриття фінансування будівництва без наявності визначеного законодавством України переліку документів;

установлення обов'язкових для довіритель ФФБ умов, з якими вони не мали змоги ознайомитися перед укладенням договору про участь у ФФБ, за винятком норм, установлених законодавством України;

висування вимог до довірителя щодо надання додаткових коштів за закріплені за ним вимірні одиниці об'єкта інвестування;

розірвання банком, що є управителем ФФБ, в односторонньому порядку договору про участь у ФФБ, крім випадків невиконання довірительом своїх зобов'язань, передбачених договором про участь у ФФБ;

закріплення одного об'єкта інвестування одночасно за більше ніж одним довірительом та укладення з цими довірительами різних договорів про участь у ФФБ;

нецільового використання забудовником коштів, спрямованих на фінансування будівництва;

збільшення строків будівництва понад 90 днів;

несанкціонованого відчуження або обтяження забудовником будь-яким способом об'єктів інвестування, майнові права на які передані банку, що є управителем ФФБ;

суттєвого погіршення споживчих властивостей об'єкта будівництва та/або об'єктів інвестування порівняно з початковими, узгодженими під час укладення договору між банком, що є управителем ФФБ, та забудовником.

(пункт 3.1 глави 3 розділу VIII доповнено абзацами четвертим - двадцять першим згідно з постановою Правління Національного банку України від 18.02.2016 р. N 91)

3.2. Визначення співвідношення та контроль за дотриманням економічних нормативів банками здійснюється таким чином:

а) якщо на певну дату (за останні 30 календарних днів поспіль) співвідношення за розрахунками банку становитиме 100 і більше відсотків сукупних активів банку, то банк з наступного робочого дня має дотримуватися протягом 180 календарних днів значень економічних нормативів, що встановлені для спеціалізованих банків довірчого управління відповідно до пункту 1.4 глави 1 цього розділу;

(підпункт "а" пункту 3.2 глави 3 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

б) якщо через 180 календарних днів із дня застосування економічних нормативів у значеннях, що встановлені для спеціалізованих банків довірчого управління, співвідношення за цей період становитиме менше 100 відсотків сукупних активів банку, то банк, починаючи з наступного робочого дня, має дотримуватися економічних нормативів у значеннях, що встановлені для універсальних банків.

Якщо за 180 календарних днів з дня застосування економічних нормативів у значеннях, що встановлені для спеціалізованих банків довірчого управління, співвідношення за цей період становитиме 100 і більше відсотків сукупних активів банку, то банк має дотримуватися протягом наступних 360 днів значень економічних нормативів, що встановлені для спеціалізованих банків довірчого управління відповідно до пункту 1.4 глави 1 цього розділу;

в) якщо через 360 днів з дня застосування економічних нормативів у значеннях, що встановлені для спеціалізованих банків довірчого управління, співвідношення, визначене за останні 180 календарних днів, становитиме менше 100 відсотків сукупних активів банку, то банк з наступного робочого дня має дотримуватися економічних нормативів у значеннях, що встановлені для універсальних банків.

Якщо через 360 днів з дня застосування економічних нормативів у значеннях, що встановлені для спеціалізованих банків довірчого управління, співвідношення, визначене за останні 180 календарних днів, становитиме 100 і більше відсотків сукупних активів банку, то банк має дотримуватися протягом наступних 360 днів значень економічних нормативів, що встановлені для спеціалізованих банків довірчого управління відповідно до пункту 1.4 глави 1 цього розділу;

г) структурний підрозділ Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку, щоденно контролює значення визначеного вище співвідношення.

(підпункт "г" пункту 3.2 глави 3 розділу VIII із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486)

3.3. Пункт 3.3 глави 3 розділу VIII виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 08.10.2015 р. N 683)

(розділ VIII доповнено главою 3 згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

Глава 4. Особливості нагляду за діяльністю банку, що втратив статус перехідного банку

4.1. До банку, що втратив статус перехідного банку, який був створений відповідно до абзацу другого частини шістнадцятої статті 42 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб", не застосовуються заходи впливу протягом шести місяців із дня втрати ним такого статусу за:

порушення економічних нормативів кредитного ризику та інвестування, лімітів відкритої валютної позиції, які пов'язані з активами і зобов'язаннями, отриманими від Фонду гарантування вкладів фізичних осіб;

абзац третій пункту 4.1 глави 4 розділу VIII виключено

(згідно з постановою Правління
Національного банку України від 13.02.2017 р. N 9,
у зв'язку з цим абзаци четвертий та п'ятий
уважати відповідно абзацами третім та четвертим)

наявність у банку збитків, які спричинені формуванням резервів для відшкодування можливих втрат та/або уцінкою фінансових інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки, пов'язаних з активами, отриманими від Фонду гарантування вкладів фізичних осіб;

(абзац третій пункту 4.1 глави 4 розділу VIII у редакції постанови
Правління Національного банку України від 13.02.2017 р. N 9)

порушення порядку формування та зберігання обов'язкових резервів за зобов'язаннями, що були отримані від Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

4.2. Банк зобов'язаний розробити План заходів щодо забезпечення відповідності своєї діяльності вимогам законодавства України та нормативно-правових актів Національного банку (далі - План заходів).

План заходів затверджується радою банку.

Строк виконання розробленого Плану заходів не має перевищувати шість місяців із дня втрати банком статусу перехідного.

4.3. Банк зобов'язаний подати План заходів структурному підрозділу Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку, протягом 10 робочих днів із дня втрати ним статусу перехідного.

4.4. Національний банк у разі наявності зауважень або доповнень до поданого банком Плану заходів, надсилає лист банку за підписом уповноваженої посадової особи Національного банку з обґрунтованими зауваженнями.

Банк зобов'язаний протягом 10 робочих днів із дня отримання листа Національного банку подати доопрацьований План заходів.

(розділ VIII доповнено главою 4 згідно з постановою
Правління Національного банку України від 17.11.2014 р. N 723)

Розділ IX. КОНТРОЛЬ ЗА ДОТРИМАННЯМ БАНКАМИ ЕКОНОМІЧНИХ НОРМАТИВІВ

(назва розділу IX із змінами, внесеними згідно з постановою
Правління Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250)

Глава 1. Періодичність надання банками інформації про дотримання економічних нормативів

1.1. Контроль за дотриманням банками встановлених економічних нормативів здійснюється структурним підрозділом Національного банку, що здійснює нагляд за діяльністю банку, на постійній основі.

(пункт 1.1 глави 1 розділу IX із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.06.2015 р. N 392)

1.2. Розрахунок економічних нормативів банки (юридичні особи) проводять на підставі щоденних балансів і додаткових даних.

(абзац перший пункту 1.2 глави 1 розділу IX із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

При цьому звітними є дані про дотримання економічних нормативів, що розраховані:

а) за щоденними розрахунками:

нормативи мінімального розміру регулятивного капіталу банку (Н1), максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7), великих кредитних ризиків (Н8), максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9), миттєвої ліквідності (Н4);

(абзац другий підпункту "а" пункту 1.2 глави 1 розділу IX із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 10.09.2009 р. N 541, від 12.05.2015 р. N 312)

б) за формулою середньозваженої величини (за місяць):

інвестування в цінні папери окремо за кожною установою (Н11), загальної суми інвестування (Н12);

(абзац другий підпункту "б" пункту 1.2 глави 1 розділу IX із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 06.08.2008 р. N 228, від 28.02.2009 р. N 107, від 10.09.2009 р. N 541, від 28.12.2011 р. N 479, від 25.12.2014 р. N 862)

в) за станом на 1-ше, 11-те та 21-ше число кожного місяця:

нормативи достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2), достатності основного капіталу (Н3), поточної ліквідності (Н5), короткострокової ліквідності (Н6).

(абзац другий підпункту "в" пункту 1.2 глави 1 розділу IX у редакції постанови Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

1.3. Якщо за результатами безвиїзного нагляду або інспекційної перевірки встановлено факти невиконання банками економічних нормативів, то до банків мають застосовуватися заходи впливу згідно зі статтею 73 Закону України "Про банки і банківську діяльність" та відповідними нормативно-правовими актами Національного банку з питань застосування заходів впливу.

1.4. Алгоритм розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків розробляється відповідно до цієї Інструкції та затверджується окремою постановою Правління Національного банку.

(глава 1 розділу IX в редакції постанови Правління
Національного банку України від 16.04.2003 р. N 151)

Глава 2. Виключена

(глава 2 розділу IX в редакції постанови Правління
Національного банку України від 13.01.2003 р. N 7,
із змінами, внесеними згідно з постановами
Правління Національного банку України від 01.07.2003 р. N 279,
від 17.06.2004 р. N 267,
від 01.11.2005 р. N 407,
від 06.08.2008 р. N 228,
від 06.02.2009 р. N 51,
від 09.06.2010 р. N 273,
від 28.12.2011 р. N 479,
виключено згідно з постановою Правління
Національного банку України від 20.06.2012 р. N 254,
у зв'язку з цим глави 3, 4, 5 уважати відповідно главами 2, 3, 4)

Глава 2. Вимоги до діяльності філії іноземного банку

2.1. Філія іноземного банку має виконувати такі нормативи:

достатності (адекватності) регулятивного капіталу;

абзац третій пункту 2.1 глави 2 розділу IX виключено

(згідно з постановою Правління
Національного банку України від 25.12.2014 р. N 862)

абзац четвертий пункту 2.1 глави 2 розділу IX виключено

(пункт 2.1 глави 2 розділу IX доповнено новим абзацом четвертим
згідно з постановою Правління Національного банку України
від 28.12.2011 р. N 479,
у зв'язку з цим абзаци четвертий - шостий
уважати відповідно абзацами п'ятим - сьомим,
абзац четвертий пункту 2.1 глави 2 розділу IX виключено згідно з
постановою Національного банку України від 25.12.2014 р. N 862)

ліквідності;

кредитного ризику;

інвестування.

2.2. Розрахунок економічних нормативів і дотримання їх значення здійснюється з урахуванням порядку, встановленого цією Інструкцією.

Під час розрахунку економічних нормативів розмір приписного капіталу прирівнюється до розміру статутного капіталу банків України.

(розділ IX доповнено новою главою 2 згідно з постановою Правління Національного банку України від 06.05.2009 р. N 270, у зв'язку з цим глави 2 та 3 уважати відповідно главами 3 та 4)

Глава 3. Механізм розрахунку економічних нормативів банку

3.1. Розрахунок середньоарифметичної величини здійснюється за такою формулою

3.2. Розрахунок середньолінійного відхилення здійснюється за такою формулою

де X_i - фактичне значення економічного нормативу за i -й робочий день;

$X_i - X_S$ - абсолютне значення відхилення за i -й робочий день;

n - кількість робочих днів у місяці.

(абзац четвертий пункту 3.2 глави 3 розділу IX із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.02.2009 р. N 107)

3.3. Перерахування середньозваженої X_d здійснюється за такою формулою

При розрахунку X_d складова A_i розраховується за такими варіантами для нормативів Н11, Н12:

(абзац третій пункту 3.3 глави 3 розділу IX із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 25.12.2014 р. N 862)

а) підпункт "а" пункту 3.3 глави 3 розділу IX виключено

(підпункт "а" пункту 3.3 глави 3 розділу IX із змінами, внесеними постановами Правління Національного банку України від 10.09.2009 р. N 541, від 28.12.2011 р. N 479, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 25.12.2014 р. N 862)

б) абзац перший підпункту "б" пункту 3.3 глави 3 розділу IX виключено

(абзац перший підпункту "б" пункту 3.3 глави 3 розділу IX із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.02.2009 р. N 107, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 25.12.2014 р. N 862)

$A_i = X_i$, якщо $X_i \geq (X_S - D_S)$,

$A_i = X_s - D_s$, якщо $X_i < (X_s - D_s)$.

Абзац четвертий пункту 3.3 глави 3 розділу IX виключено

(згідно з постановою Правління
Національного банку України від 28.02.2009 р. N 107)

(глава 3 розділу IX із змінами, внесеними згідно з постановою
Правління Національного банку України від 28.01.2002 р. N 39,
в редакції постанови Правління
Національного банку України від 16.04.2003 р. N 151)

Глава 4. Звітність банків

4.1. Форми звітності банків поділяються на щоденні, щодакдні, щомісячні, квартальні та річні.

4.2. Пункт 4.2 глави 4 розділу IX виключено

(згідно з постановою Правління
Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

4.3. Пункт 4.3 глави 4 розділу IX виключено

(пункт 4.3 глави 4 розділу IX із змінами, внесеними
згідно з постановою Правління Національного банку України
від 09.06.2010 р. N 273,
виключено згідно з постановою Правління
Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

4.4. Пункт 4.4 глави 4 розділу IX виключено

(пункт 4.4 глави 4 розділу IX у редакції постанови
Правління Національного банку України від 09.06.2010 р. N 273,
виключено згідно з постановою Правління
Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

4.5. Пункт 4.5 глави 4 розділу IX виключено

(пункт 4.5 глави 4 розділу IX із змінами, внесеними згідно з постановою
Правління Національного банку України від 09.06.2010 р. N 273,
виключено згідно з постановою Правління
Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479)

4.6. Пункт 4.6 глави 4 розділу IX виключено

(пункт 4.6 глави 4 розділу IX із змінами, внесеними згідно з постановою
Правління Національного банку України від 09.06.2010 р. N 273,
виключено згідно з постановою Правління
Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479,
у зв'язку з цим пункти 4.7 - 4.9
уважати відповідно пунктами 4.2 - 4.4)

4.2. Вимоги щодо порядку складання та подання форм статистичної звітності і додаткових даних, що використовуються для розрахунку економічних нормативів (далі - звітність), установлюються відповідними нормативно-правовими актами Національного банку, які регламентують правила організації статистичної звітності, що подається банками до Національного банку України (далі - Правила).

(абзац перший пункту 4.2 глави 4 розділу IX із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.12.2011 р. N 479, від 17.11.2014 р. N 723)

Якщо банк допустив помилку під час подання звітності, виправлення якої вплине на значення таких показників, як економічні нормативи, ліміти відкритої валютної позиції, та/або допустив помилку щодо ідентифікаційних даних чи віднесення/невіднесення осіб до пов'язаних з банком осіб, то банк має право виправити зазначені помилки на підставі відповідного дозволу Національного банку на виправлення помилки.

(абзац другий пункту 4.2 глави 4 розділу IX із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 09.06.2010 р. N 273, від 28.12.2011 р. N 479, у редакції постанови Правління Національного банку України від 17.11.2014 р. N 723, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

Для отримання дозволу Національного банку на виправлення помилки банк має подати до Національного банку в строки, визначені Правилами, обґрунтування причини виникнення такої помилки та копії документів (у разі потреби), які підтверджують причини та суть помилки.

У разі своєчасного виправлення банком звітності на підставі відповідного дозволу Національного банку така звітність вважається достовірною.

Якщо за результатами банківського нагляду або аудиторської перевірки виявлено, що дані звітності банку містять помилки, які не були виправлені банком у строки, установлені Правилами, що впливають на такі показники фінансового стану банку, як значення економічних нормативів, лімітів відкритої валютної позиції, а їх виправлення призведе до невиконання хоча б одного з цих показників (які до виправлення помилки були виконані), або банк не відніс особу до пов'язаних з банком осіб, то такі помилки є суттєвими, а звітність - недостовірною.

(абзац п'ятий пункту 4.2 глави 4 розділу IX із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

Якщо за результатами банківського нагляду або аудиторської перевірки виявлено, що дані звітності банку (крім форми N 1Д "Баланс банку") містять помилки (крім випадку невіднесення банком особи до пов'язаних з банком осіб), які не були виправлені банком у строки, установлені Правилами, та виправлення яких не впливає на дотримання значень економічних нормативів, лімітів відкритої валютної позиції, то такі помилки є перекрученням даних звітності.

(абзац п'ятий пункту 4.2 глави 4 розділу IX із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України

від 09.06.2010 р. N 273,
від 28.12.2011 р. N 479,
у редакції постанови Правління
Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486,
замінено двома абзацами згідно з постановою Правління
Національного банку України від 17.11.2014 р. N 723,
абзац шостий пункту 4.2 глави 4 розділу IX із змінами, внесеними згідно з
постановою Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

(пункт 4.2 глави 4 розділу IX в редакції постанови
Правління Національного банку України від 20.10.2004 р. N 494)

4.3. Пункт 4.3 глави 4 розділу IX виключено

(пункт 4.3 глави 4 розділу IX із змінами, внесеними згідно з
постановою Правління Національного банку України
від 09.06.2010 р. N 273,
виключено згідно з постановою Правління
Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250,
у зв'язку з цим пункт 4.4 уважати пунктом 4.3)

4.3. Складання висновків щодо діяльності кожного банку за результатами аналізу його
фінансового стану здійснюється за формою та в строки, що встановлюються розпорядчим
документом Національного банку.

(пункт 4.3 глави 4 розділу IX в редакції постанов
Правління Національного банку України від 28.09.2005 р. N 346,
від 30.12.2008 р. N 476,
від 09.06.2010 р. N 273,
із змінами, внесеними згідно з постановою Правління
Національного банку України від 20.06.2012 р. N 250)

4.10. Пункт 4.10. виключено

(пункт 4.10 глави 4 розділу IX із змінами, внесеними згідно з
постановою Правління Національного банку України від 28.02.2009 р. N 107,
виключено згідно з постановою Правління
Національного банку України від 09.06.2010 р. N 273)

(глава 4 розділу IX в редакції постанови Правління
Національного банку України від 16.04.2003 р. N 151)

Розділ X. Вимоги щодо діяльності системно важливих банків

1. Системно важливий банк здійснює свою діяльність відповідно до вимог законодавства
України, нормативно-правових актів Національного банку та цієї Інструкції.

*(пункт 1 розділу X у редакції постанови Правління
Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312
набирає чинності з 01.01.2019 р.)*

2. Системно важливий банк зобов'язаний дотримуватися спеціальних значень таких економічних нормативів:

нормативів ліквідності, зокрема:

нормативу миттєвої ліквідності (Н4) - не менше ніж 30 відсотків;

нормативів кредитного ризику, зокрема:

максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) - не більше ніж 20 відсотків.

Якщо системно важливий банк набув статусу спеціалізованого банку, то він має дотримуватися значень нормативів, установлених для спеціалізованих банків.

(пункт 2 розділу X у редакції постанови Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312 набирає чинності з 01.01.2019 р.)

3. Системно важливий банк також формує буфер системної важливості, який розраховується від загального обсягу ризику.

Розмір буфера системної важливості визначається залежно від розміру показника системної важливості банку (що розраховується відповідно до Положення про порядок визначення системно важливих банків, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 25 грудня 2014 року N 863) у таких межах:

№ з/п	Категорія системно важливого банку	Розмір показника системної важливості банку, %	Розмір буфера системної важливості, %
1	2	3	4
1	1 категорія	менше 5	1
2	2 категорія	від 5 до 10	1,5
3	3 категорія	більше 10	2

(пункт 3 розділу X у редакції постанови Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312 набирає чинності з 01.01.2020 р.)

4. Банк після отримання повідомлення Національного банку про набуття статусу системно важливого банку зобов'язаний з 01 січня наступного фінансового року дотримуватися спеціальних значень економічних нормативів, вимог щодо формування буфера системної важливості.

(пункт 4 розділу X у редакції постанови Правління

*Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312
набирає чинності з 01.01.2019 р.)*

5. Банк після втрати статусу системно важливого банку має дотримуватися вимог, установлених цим розділом, протягом 12 місяців із дня втрати такого статусу.

*(пункт 5 розділу X у редакції постанови Правління
Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312
набирає чинності з 01.01.2019 р.)*

6. Системно важливий банк з урахуванням напрямів своєї діяльності та притаманних йому ризиків розробляє план відновлення діяльності банку (далі - План відновлення) та подає його до Національного банку після отримання повідомлення про набуття статусу системно важливого банку. План відновлення затверджується правлінням та радою банку та має відповідати встановленим Національним банком вимогам.

*(пункт 6 розділу X у редакції постанови Правління
Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312
набирає чинності з 15.06.2015 р.)*

7. Системно важливий банк протягом двох тижнів із дня проведення загальних зборів акціонерів надає Національному банку інформацію про розглянуті на зборах питання та прийняті щодо них рішення.

*(пункт 7 розділу X у редакції постанови Правління
Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312
набирає чинності з 01.01.2019 р.)*

8. Рада системно важливого банку зобов'язана повідомити Національний банк про конфлікт інтересів щодо керівників банку протягом трьох робочих днів із дня його виявлення.

*(пункт 8 розділу X у редакції постанови Правління
Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312
набирає чинності з 01.01.2019 р.)*

9. Системно важливий банк зобов'язаний повідомити Національний банк протягом трьох робочих днів із дня отримання повідомлення про відкриття провадження в судових справах, винесення рішень за якими може мати значний негативний вплив на репутацію банку та/або призвести до втрати активів у розмірі більше ніж один відсоток.

(пункт 9 розділу X у редакції постанови Правління

*Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312
набирає чинності з 01.01.2019 р.)*

(Інструкцію доповнено розділом X згідно з постановою
Правління Національного банку України від 12.05.2015 р. N 312)

**Начальник управління
методології Генерального
департаменту банківського нагляду**

К. Е. Раєвський

Додаток
до Інструкції про порядок регулювання
діяльності банків в Україні

**Перехідна таблиця за статтями балансу підприємства для розрахунку
нормативу адекватності регулятивного капіталу (розподіл активів за групами
ризиків)**

Додаток виключено

(Інструкцію доповнено додатком згідно з постановою
Правління Національного банку України від 13.01.2003 р. N 7,
додаток виключено згідно з постановою Правління
Національного банку України від 17.11.2014 р. N 723)